

QUINARI I FESTIVITAT DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS

BESALÚ 2014

Creu de Sant Jordi 2005
www.dolorsdebesalu.cat

VENERABLE CONGREGACIÓ
DE LA MARE DE DÉU
DELS DOLORS DE BESALÚ

Volguda Mare de Déu.
Gràcies per ser la nostra mare en la fe,
per estar prop nostre i cuidar-nos molt
com vas fer amb Jesús nen.

Vull conèixer millor el teu fill i estimar-lo
més cada dia. Vull viure com Jesús.
Ser bon fill, bon germà i bon amic.

Contagia'm la teva esperança.
Que aprengui, com Tu,
a posar-me a les mans de Déu.
Ajuda'm a fer créixer la meva fe.

Mare Bona,
ensenyà'm a seguir els passos de Jesús.

PREGÓ DEL PRIOR

Aquest any, la Junta de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors m'ha proposat ser el prior de la Diada de l'11 d'abril.

Naturalment, he acceptat el càrrec molt content i il·lusionat. A casa meva, des de petit, hem tingut molt present aquesta festa i hem participat en ella activament. En tinc molt bons records: els assaigs de la Salve amb els apòstols a sota la fusteria del meu pare, aquí a la Plaça Major, i jo fent d'estaferm...

Més tard, a l'any 1982, ara fa 32 anys, el meu pare també va ser prior i vaig viure aquesta festa molt de prop. Per totes aquestes vivències, quan la Junta dels Dolors em va fer la proposta vaig dir un sí rotund. No m'ho vaig haver de pensar dues vegades.

Per aquest motiu voldria convidar-vos i compartir amb vosaltres tots els actes que es fan al llarg de tota la setmana i especialment el di-vendres 11 d'abril, en commemoració de la nostra Mare de Déu dels Dolors.

Francesc Iglesias i Bertran

PRIOR

Francesc Iglesias i Bertran

Nascut a Besalú el dia 1 de gener de 1947
Professà de congregant el 24 d'abril de 1961
Exercí de comissari l'any 1975

COMISSARIS

Manel Trill i Mollà
Albert Arbós i Bertran
Joan Iglesias i Guïbas
Manel Fernandez i Brugués
Francesc Esteras i Coll
Josep Coll i Pairaló
Ernest Carbonell i Masó

INVITACIÓ

Voldria convidar a tothom a participar a tots els actes que es celebraran durant el Quinari i especialment a la processó que es fa en honor a la Mare de Déu dels Dolors.

PROCESSÓ DELS DOLORS

MANIPLE DE MANAIES

POTENTIORS

Marc Cortada i Canals
Roger Sucarrats i Masgrau
Roger Torrent i Serra
Lluís Trayter i Puig
Roger Carreró i Coromines
Albert Juanola i Sánchez

AQUILIFIER

Albert Vidal i Peracaula

SIGNE BANDA

Jordi Farcy i Bermejo

SIGNE OPTIADA

Jaume Pont i Colom

ESTENDARD

Martí Guillamet i Comamala
Sasha Falgueras i Pla
Marc Soy i Ferrés

BANDA TIMBALERS

Lluís Juncà i Parés
Narcís Lagares i Gamero
Marc Lagares i Palacios
Isaac Jarillo i Bonet
Quim Casellas i Jou
Ricard Serra i Regalat
Quim Carreró i Busquets
Roger Galceran i Surina
Toni Luengo i López

BANDA PIFRES

Maria Aracil i López
Clàudia Batlle i Pont
Stefi Batlle i Pont
Joanmi Fornàs
Genís Frigola i Camps

Albert Pérez i Descamps
Quim Quintana i Vilà
Cristina Torres i Pleite
Júlia Xifre i Sala

OPTIADES

Àlex Torres i Sánchez
Martí Guillamet i Gala
Ferran Duran i Abulí
Guillem Parés i Figueras
Josep Pujol i Serra
Francesc Reig i Saubí
Jacint Güell i Sánchez
Genís Tenas i Mañás
Quim Grau i Castañer
Jordi Ginestera i Sarola
Jordi Lagares i Roset
Miquel Sucarrats i Portella
German Mas i Hormigo
Joan Ferrés i Costa
Albert Trayter i Puig
Àlex Torres i Pleite
Bernat Parés i Figueras
Joan Genebat i Ribera
Pau Garcia i Bassols
Carles Reixach i Estañol
Albert Pla i Planas

INFANT BANDA

Adrià Guardiola i Ros

SIGNE I

Martí Estela i Jordà

INFANT BANDA

Adrià Lagares i Palacios

SIGNE II

Gerard Serra i Figa

INFANT COMANDAMENT

Jordi Lagares i Mir

INFANT AQUILIFIER

Marc Carreró i Corominas

INFANT AQUILIFIER

Guifré Balateu i Rieimbau

INFANT ORDRES

Pau Trill i Iglesias

ORDRES

Manel Juncà i Ramon

COMANDAMENT

Jesús Batlle i Auguet

PERSONATGES

CANT DE LA PASSIÓ

Ferriol Rovira i Balateu

CORNETA

Miquel Bassols i Dorca

VERÒNICA

Rosa Ramon i Ros

JESÚS

Carles Mas i Casadevall

CIRINEU

Ferran Mateos i Nogué

JUEUS

Miquel Àngel Mateos i Jiménez

Alfons Oller i Sala

Bibiana Cruz i Balés

Jordi Jordà i Segura

Xavier Vila i Sala

Anna Jordà i Mas

PORTADORS DEL SANT CRIST

Josep Farcy i Costa

Jordi Boix i Serra

Lluís Teixidor i Teixidor

Vicenç Oliveras i Farcy

JESÚS

Antoni Casabó i Majó

COR D'APÒSTOLS

Fidel Balés i Juanola

Ernest Bassols Lladó

Joan Corominas i Sala

Manel Fernández i Brugués

Jordi Gran i Umbert

Francesc Grau i Gratacós

Narcís Lagares i Corominas

Emili Oromí i Montagut

Jaume Riu i Roura

Miquel Torrent i Caritg

Xavier Torrent i Fuentes

Sergi Díaz i Muñoz

ACOMPANYANTS DEL COR

Francesc Mas i Serra

Xavier Guardiola i Teixidor

Manolo Rodríguez i Garcia

Salvador Pelegrí i Buixeda

ORQUESTRA DEL COR

Orquestra Costa Brava

DIRECTOR DEL COR

Jaume Cristau i Brunet

PORTADORS DE LA MARE DE DÉU

Santiago Gratacós i Quintana

Andreu Prujà i Roca

Aquest any són portadors els veïns de la plaça de la Llibertat

COS D'ESTAFERMS

CAPITÀ

Joan Cabratosa i Pla

ABANDERAT

Emili Carrasco i Sánchez

ACOMPANYANTS

Joan Ferrés Barragan

Adrià Pons Hurtós

BANDA

Tambors

Àngel Sánchez i Herreros

Lluís Busquets i Ferrés

Marc Vaquero i Garrido

Joan Frigola i Torrent

Jesús Banal i Navarro

Jordi Vaquero i Garrido

Bombos

Francesc Ferrés i Vergés

Adrià Vázquez i Vives

Lluís Rubirola i Juncà

FLAUTES

Maria Solavera i Pons

Cora Masmitjà i Roura

Àfrica Félez Barragàn

Jessica Mazzioti Corominas

Julia Masmitjà i Roura

Íngrid Carreró i Plana

Maria Vázquez i Vives

Maria Trunyó i Torcal

Joana Cabratosa i Pons

Laia Mas i Moya

SOLDATS

Pere Ventura i Mas

Jordi Boix i Juanola

Jordi Pujolar i Senpau

Gerard Portas i Balateu

Jordi Hurtós i Rovira

Xavi Lagares i Puig

Jordi Solà i Codony

Eloi Masoliver i Soler

David Buch i Pérez

Jonatan Porras i Córdoba

Francesc Solavera i Pons

Joan Molas i Teixidor

Dani Molas i Teixidor

Lluc Jofre i Pena

Oriol Ortega i Torres

Josep Mª Lagares i Roset

ARRENGLADORS

Octavi Balés i Juanola

Meritxell Vaquero i Juanola

Gemma Guix i Feixas

Mireia Juncà i Genové

Alba Riera i Guix

Eduard Juncà i Parella

Isidre Bellapart i Bosch

Jordi Juncà i Parella

Marta Mas i Serra

Isaac Puigdemont i Balés

Imma Juncà i Genové

Adriana Guix i Tubert

Enric Rost i Felip

MOVIMENT DE LA CONGREGACIÓ 2013

CONGREGANTS QUE VAN PROFESSAR EL 2013

HOMES

Miquel Cabratosa i Pons
Sergi Díaz i Muñoz
Francesc Font i Falgàs
Pau Garcia i Guix
Joan Ramon Mc. Cragh i Prujà
Joan Mc. Cragh i Sala
Jordi Pèlachs i Farcy

DONES

Maria Buch i Torrent
Isabel Font i Anglada
Maria Pla de Solà-Morales
Rosa Sala i Puig
Fina Surina i Gelis

ASPIRANTS A CONGREGANT ADMESOS DURANT EL 2013

HOMES

Adrià Guardiola i Ros
Luis Hernan i Tipan
Pau Trill i Iglesias

DONES

Marta Armillas i Guardiola
Jana Gusinyer i Cuevas
Laia Mayolas i Vaquero

CONGREGANTS MORTS DURANT EL 2013

PER LES ÀNIMES DELS QUALS S'APLICARÀ LA MISSA ELS SE- GÜENTS DIES:

Per a tots els congregants difunts
dia 7, a les 20 hores

Pilar Juanola i Colomer
Pilar Teixidor i Torra
dia 8, a les 20 hores

Joan Serra i Plana
Maria Madern i Mañach
dia 9, a les 20 hores

Josep Maria Parés i Ventura
Jaume Riu i Sala
dia 10, a les 20 hores

Martí Gironell i Compta
Vicenta Masó i Iglesias
dia 11, a les 12 hores

Maria del Carme Lagares i Corominas
dia 11, a les 19 hores

MOVIMENT PARROQUIAL 2013

BAPTISMES

Gerard Sánchez i Faig.....	16.03.2013
Berta Naspleda i Rudilla.....	18.05.2013
Aixa Iñigo i Font.....	18.05.2013
Martí Batista i Vidal.....	15.06.2013
Jordina Boada i Saycon.....	20.07.2013
Blanca Serra i Vilar.....	21.07.2013
Joan Montila i Masmitjà.....	20.10.2013
Ariadna Vera i Albarado.....	20.10.2013

PRIMERA COMUNIÓ

A la Parròquia de BESALÚ, el 19 de maig de 2013

Guifré Balateu i Riembau
Mireia Brunzel i Jordà
Xènia Colominas i Soler
Jordi Lagares i Mir
Juli Puig i Martínez
Andrea Rescalvo i Ramírez
Andreu Sandur i Sandur

Catequistes:

Sabina Oliveras
Teresa Oliveras

MATRIMONIS

Jacint Güell i Sánchez
Georgina Castrillo i Cobia 23-06-2013
Juan- José Ramos i Macarro
Raquel Martínez i López.....06-07-2013
Ramon Casas i Alba
Silvia Casitas i Montero..... 13-07-2013
Santiago López i Doña
Isabel Rosende i Castillo..... 10-08-2013
Alejandro Jaumandreu de Mir
Maria Comella del Barrio 07-09-2013

DIFUNTS - EXÈQUIES

Joan Clavaguera i Musquera..	06-01-2013
M ^a Àngels Lleal i Plantés.....	22-01-2013
Joaquim Riu i Roure.....	07-02-2013
Josep M ^a Parés i Ventura.....	14-02-2013
Joan Vila i Fàbrega.....	23-02-2013
Vicenta Masó i Iglesias.....	25-02-2013
Joana Costa i Güibas.....	17-03-2013
Maria Madern i Mañach.....	22-03-2013
Dorinda Ortega i Drodíguez.....	25-03-2013
Miquel Bosch i Jan.....	28-03-2013
Pilar Teixidor i Torra.....	24-04-2013
Pilar Juanola i Colomer.....	26-04-2013
Pere Costejà i Solà.....	21-05-2013
Anna Juan i Compta.....	31-05-2013
Joan Serra i Plana.....	09-06-2013
Maria Planas i Almar.....	09-07-2013
Maria Coletó i Coletó.....	18-07-2013
Lluís Sánchez i Marín.....	07-07-2013
Josep Sala i Pujol.....	11-08-2013
Víctor Peiris i Soler.....	24-09-2013
Catalina Font i Mariano.....	02-10-2013
Martí Gironell i Compta.....	19-11-2013
Lourdes Colomer i Ferrer.....	11-12-2013
Jaume Riu i Sala.....	26-12-2013
Narcís Ventura i Cots.....	27-12-2013

LA SALA CAPITULAR I L'ARXIU DE LA VENERABLE CONGREGACIÓ

Després de diversos anys de recerca d'un espai adequat, i complint un vell somni de l'antiga Junta dels Dolors, en reunió de 20 de novembre de 2014 es va donar el vistiplau a l'inici de les obres i adequació de la Sala Capitular de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors situada al 3er pis de la Rectoria de Besalú.

La nova Sala Capitular de la Venerable Congregació ha estat, és i ha de ser un projecte cabdal per a la Congregació dels Dolors de Besalú, ja que permetrà la classificació, arxiu i conservació, a llarg termini, de tots els documents i material de la Venerable, així com l'estudi històric, projecció i difusió de l'esmentat material i documents.

Al mateix temps, la nova Sala Capitular permetrà a la Congregació fer ús de les Tecnologies de la Informació per a la digitalització futura de tot aquest fons documental i històric, alhora que refermarà, més si cal, el compromís abnegat de la Congregació envers el poble de Besalú, tot impulsant les tasques espiritual, d'oració i d'apostolat pròpies de l'Orde dels Servents de Maria; el suport a la Parròquia; la tasca social envers els més desvalguts i la tasca cultural per tal de donar a conèixer i preservar el patrimoni històric de la Venerable Congregació.

UNA CRIDA AL POBLE DE BESALÚ

En l'arxiu de la Congregació dipositat a la nova Sala Capitular, s'hi podran trobar pergamins únics i d'un altíssim valor sentimental i històric per a la Vila de Besalú, com l'Acta de Fundació de la Congregació de l'any 1699, o bé les Actes de Reunions de la Junta dels Dolors, o també els llibres de Registre de Congregants, entre molts altres documents... tots ells reflex únic de la història de la Vila Comtal en els darrers 300 anys.

Treballs i estudis diversos, programes dels Dolors, gravats, pintures, llibres de contingut religiós i espiritual, fotografies, vídeos... són només una mostra del material que hi quedarà dipositat.

Des d'aquestes ratlles, la Junta de la Venerable Congregació vol fer una crida a tot el poble de Besalú per a demanar-li la seva col·laboració per fer d'aquest arxiu quelcom únic i excepcional a les nostres contrades...

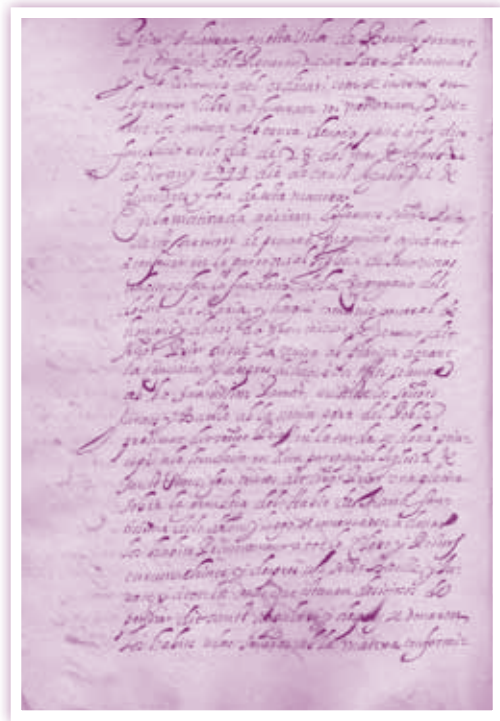
És per aquesta raó que la Junta vol demanar i oferir la possibilitat, a tots els besaluencs que ho desitgin, de dipositar a la Sala Capitular tot aquell material relacionat amb la Congregació i la Festa dels Dolors (documents, llibres de contingut espiritual i religiós, fotografies, vídeos,, etc...) per tal que sigui preservat

en el nou arxiu, assegurant així la seva conservació a llarg termini... però, i sobretot, per deixar-ho com a llegat del nostre temps per a l'estudi, memòria,

devoció i goig dels congregants i besaluencs de l'avenir.

Josep Lagares i Gamero

Fragment de l'Acta de Fundació de la Venerable Congregació dels Dolors de Besalú de 28 d'agost de 1699

NOTA IMPORTANT

Si a Déu Plau, la **cerimònia d'inauguració** de la nova Sala Capítular de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú, tindrà lloc el dissabte dia **5 d'abril de 2014, a les 20.30 h, al 2on pis de la rectoria de Besalú** (Carrer Vilarrobau, 15), i que serà presidida pel Bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo i Artigas. **Tots hi sou convidats!**

L'EVANGELITZACIÓ I LA CONGREGACIÓ DELS DOLORS DE BESALÚ

L'evangelització és l'acte de predicar l'Evangeli de Jesús, és a dir, de difondre el Cristianisme. La paraula evangelista ve del grec Koiné, que significa portador de bones noves. Com a component pastoral, l'evangelització és l'apostolat seglar en el fet d'incidir en els diversos ambients i àmbits específics de la societat, ajudant el proïsme a trobar a Déu i prendre part davant el dolor, la solitud, la ignorància, la pobresa o la injustícia.

Per extensió, l'acte d'evangelitzar s'aplica a la nostra Congregació dels

Dolors de Besalú, en el sentit de donar-la a conèixer i transmetre el missatge de la seva Regla de Vida.

La història de Jesús va acabar tràgicament. Per què no es va acabar tot amb la desaparició del mestre, com va succeir amb altres moviments profètics? Les cartes de Sant Pau són els escrits cristians més antics que coneixem i estan datats en els anys cinquanta del segle I. Què va succeir en aquests vint anys transcorreguts des de la mort de Jesús? Com va prosseguir la història del Cristianisme? El gran enigma és per

què els deixebles de Jesús es van tornar a reunir a Jerusalem i descobrir en Jesús una salvació definitiva, que no acaba amb la seva mort. La seva experiència personal d'una existència nova implica la certesa de fe que Jesús és viu. Uns homes trastornats per una experiència que no acaben de comprendre, però que els relaciona de nou amb Jesús i senten la necessitat d'explicar-la als altres. Pot semblar una de les més sorprenents aventures de l'esperit humà i d'on es podria treure un gran mestratge per comprendre la dinàmica de l'evolució de les religions.

La missió de l'evangelització va començar amb Jesús mateix i de conformitat amb "les seves divines paraules",

el mateix que havia estat enviat pel Pare, envia els seus deixebles i tota l'església, comproment-los en el moviment mateix d'aquesta missió, perquè es continuï l'oferiment de la "Bona nova". "He rebut plena autoritat al cel i a la terra. Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus, batejant-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant i ensenyant-los a guardar tot allò que us he manat. Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món. (Mateu, 28, 18-20).

Encara que aquesta missió concerneixi a tota l'Església i a cada un dels seus membres, Jesús va escollir-ne alguns perquè fossin evangelitzadors enterament dedicats a aquesta missió. És a

dir, la vida mateixa d'aquests enviats estarà marcada amb aquesta missió fins al punt que no podran realitzar-la més que a compte de si mateixos i sacrificant la seva vida terrestre fins a la mort. La Congregació dels Dolors de Besalú, com a tercer orde Servita, ha de prendre part en aquesta missió evangelitzadora. Per desenvolupar aquesta tasca, primerament ha d'existir un desenvolupament de la persona en plenitud i llibertat i a entrar en diàleg amb Déu i els altres. Suposa una responsabilitat de créixer i de madurar fins la plena realització. Aquesta responsabilitat és personal: cada persona té el deure de discernir la manera de desenvolupar el disegni de Déu per a ella.

Els congregants de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú hem d'explicar i transmetre els valors propis de la Congregació, tant en la vida familiar com en la vida social a fi d'augmentar la família de congregants. Aquesta evangelització s'ha de dur a terme amb el testimoni

de la vida i amb la paraula, i amb un diàleg interpersonal, en el qual hom cerca transmetre a un altre el bé rebut en un context de plena llibertat i veritable estimació.

L'anhel més profund de qualsevol ésser humà és el de la felicitat. El gran repte és el de tractar de definir o de comprendre en què consisteix la felicitat, on es troba, per quins camins s'hi accedeix, què cal fer per ser feliç... Sembla que hi ha una tendència a buscar la felicitat fora d'un mateix: la felicitat en molts casos s'ha convertit en un objecte de consum. I pensem que som més feliços en la mesura que tenim més béns, en la mesura que tenim més èxit social i professional... En el fons, realment és feliç qui estima i se sent estimat.

L'individu d'avui es troba en una situació nova davant la manera d'adquirir els valors essencials per a la seva personalitat, però aquests valors no cal que els inventi perquè no deixen de ser els de sempre: el que cal és saber trobar-los.

Jordi Juncà i Parés

LA CONGREGACIÓ PARTICIPA A LA PROCESSÓ DE DIVENDRES SANG DE PERPINYÀ

En resposta a la invitació de la Confraria de la Sang de Perpinyà, que des de fa alguns anys ens acompanya a la nostra processó, dos membres de la junta, Neus Ramon i Jordi Juncà amb les seves respectives parelles, van tenir l'honor de poder-hi participar.

L'origen d'aquesta Confraria el trobem quan el dominic Vicent Ferrer va ser citat a Perpinyà per participar al concili que, entre el novembre del 1408 i el febrer de 1409, va tenir lloc a la capital del Rosselló per intentar arribar a un acord i solucionar la divisió que tenia la religió catòlica amb la dualitat papal, coneguda com el Cisma d'Occident. A més de participar al concili, Vicent Ferrer hi va tornar a predicar per la Catalunya Nord i Occitània, i a conseqüència d'una prèdica que va fer al convent de les clarisses de Perpinyà el 1416, el gremi dels teixidors i el dels hortolans van fundar a l'església de Sant Jaume la Confraria de LA PRECIOSA SANG DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST, coneguda com la Confraria de la Sang de Perpinyà.

Va ser fundada sobre tres objectius: el perfeccionament de pràctiques piadoses, la commemoració de la passió de Crist i l'ajuda als condemnats a mort. Històricament, els membres de la Confraria estaven amb el condemnat

la seva última nit i, a la sortida del sol, l'acompanyaven a la forca vestits amb les "caperutxes" negres i vermelles, fent sonar tambors. Després de l'execució, els donaven sepultura en terra cristiana (al segle XIX, aquesta pràctica encara es duia a terme).

La processó de Divendres Sant no té passos o misteris vivents com a Besalú. Està formada pels diferents misteris (imatges) provinents de les parròquies de les comarques veïnes, amb els seus portadors i autoritats.

Durant el divendres arriben amb camions i furgonetes a l'església de Sant Jaume els diferents misteris que prendran part a la processó, que té el seu inici a les tres de la tarda.

Tots els passos estan formats dins l'església de Sant Jaume i als jardins del voltant. Amb molta solemnitat, el mestre de cerimònies va ordenant la sortida dels diferents misteris segons un ordre establert; però el que obre la processó és el "regidor" que amb "caperutxa" vermella va fent sonar una campana per anunciar als habitants de Perpinyà el pas de la processó pels seus carrers.

Cada pas està format per un infant que porta el nom del poble d'on prové i els portadors que porten el misteri a pes

de braços. Cal dir que els misteris que fan referència a la Verge, com el de la Pietat o el de la Dolorosa, entre altres, són portats per dones. Tots el homes van amb “caperutxes” (tal i com ho anomena la confraria de Perpinyà) negres o vermelles i totes les dones van vestides de negre i amb mantellina.

La processó la tanquen les autoritats eclesiàstiques encapçalades pel Bisbe d'Elna-Perpinà, i va ser davant d'aquests on va ser situada la representació de Besalú.

Nosaltres hi vam participar amb el Penó de la congregació de Besalú; molta gent va venir a saludar-nos i a observar-lo de prop, i van quedar meravellats de la seva bellesa i de la qualitat del treball i dels materials amb que està fet.

En un punt del recorregut, juntament amb les autoritats, vam fer una drecera per dins la Catedral per quedar formats davant de la seva porta, al costat del Sant Crist. Quan la processó va arribar a la plaça de la catedral es va aturar i el Sr. Bisbe d'Elna-Perpinyà va fer un petit discurs. A continuació, el regidor va tornar a fer sonar la campana i tota la processó va passar per davant nostre, afegint-nos-hi nosaltres altra vegada al final.

Quan la processó passa per davant d'alguna església de Perpinyà, es posa un altar a la porta. A l'església de Sant Mateu s'exposa un reliquiari amb una

espinna de la corona que Jesús va portar al calvari.

Al ser de dia, la gent no segueix la processó amb ciri, però en tot el recorregut estan instal·lats uns altaveus que acompanyen amb música religiosa el pas dels penitents. Va ser molt emotiu participar-hi amb el Penó de Besalú i sentir sonar el Virolai pels altaveus dels carrers de Perpinyà.

A l'arribada, vam fer entrega d'uns obsequis de la congregació de Besalú al Sr. Bisbe i al president de la Confraria de Perpinyà.

Agraïm a les persones que ens van atendre les mostres d'hospitalitat i el tracte rebut, ja que en tot moment ens vam sentir molt ben acompanyats pels germans nord catalans.

Des de la VCMDDB us animem que el divendres Sant aneu a Perpinyà per veure la seva processó que, encara que sigui una mica diferent en la forma, té el mateix fons que la nostra.

Neus Ramon i Ros

Davant la porta de la Catedral de Sant Joan de Perpinyà

El Penó de Besalú i el Castellet

Dins l'església de Sant Jaume, punt de sortida i arribada

Agermanament congregacions Besalú-Perpinyà

Amb el president i regidor de la Confraria de la Sang de Perpinyà

Amb el Bisbe d'Elna-Perpinyà

ENTREVISTA A FRANCESC IGLÈSIAS I BERTRAN

PRIOR DE LA VENERABLE CONGREGACIÓ DELS DOLORS DE BESALÚ. PENDONISTA 2014

És dissabte i, abans d'entrar a cal pendonista de la processó dels Dolors d'aquest any 2014, m'ambiento amb tres brunyols, brunyols, sí. A Besalú queda més bé dir-ne Brunyol, si més no perquè Joan Corominas ho recull en el seu diccionari etimològic. El prior de la festa dels Dolors d'aquest any em diu que no li convenen perquè és diabètic. Casat amb Pepita Campaña, té dues filles. La Míriam, que és instrumentista de quiròfan, i la Sònia, que segueix l'empresa familiar, dedicada a la fusteria i als mobles. Tenen quatre néts: “dos de cada filla, nen i nena i nen i nena”.

Fem l'entrevista al seu despatx; és al fons d'on hi havia hagut l'antiga fusteria familiar, molt important, com veurem, en la història recent de la processó dels Dolors. Fixeu-vos en la foto! Mireu a dalt a l'esquerra! En un costat de l'entrada, al costat de la porta, hi ha tres fotos, dues de les quals són les de les Mare de Déu dels Dolors de Besalú, la de Sant Vicenç i la del pas de la processó. Al començament de l'entrevista, la Sònia també és al despatx i ens fa quatre fotos amb el mòbil.

Volia començar a fer la fitxa de les coses essencials de la biografia del pendonista i acabo descobrint que el prior, en Francesc de ca l'Aleix, no té el patró ni a Paula ni a Assís, ni a cals Borja de Gandia. Veureu: va néixer l'1 de gener del 1947.

● Vau néixer en una data de bon recordar.

“Una data de bon comptar i de bon celebrar. La dona es queixa (riu) perquè a final d'any ve tot: el sant, Nadal, l'aniversari i els Reis...”

● Sou Xavier?

“Sí.” Poc que he pas sentit que mai us ho digués ningú? “No, cert. Per costum dels pares em van començar a dir Francisco, però després, Francesc, que m'agrada més.”

● Que fort! Deveu ser dels pocs Xavier que els diuen Francesc?

“Era un nom que els meus pares no volien, però a l'avi de ca l'Aleix, el padrí, li agradava i me'l van posar. I els pares hi van afegir Xavier.”

● Ja posats, és estrany que no us bategessin Aleix, com el nom de la casa.

“L'hereu, el germà del meu pare, és Aleix, com el meu besavi, d'on ve el

nom de la casa; el meu avi es deia Joan. Ja saps que hi va haver un temps que totes les cases tenien un nom, que es feia servir més que els cognoms. I així, el meu pare va ser en Miquel de Ca l'Aleix.”

● **En Miquel Aleix o en Quel Aleix, un dels cantaires històrics de la Salve!** “El pare era del cor parroquial, dirigit per l'Anton Bassols, el pare de l'Ernest i en Josep Maria. I tots venien a assajar aquí on som ara, quan era la fusteria. I quan podien feien costellada. Més endavant, quan l'Anton Bassols va deixar-ho, van venir les Veus de Besalú, amb en Pere Cuevas, en Pere Surroca... i assajaven tot l'any. Quan s'acostava el temps de la processó dels Dolors, des del llit sentia La Salve. Tot un privilegi que diria que ningú més ha tingut. I la resta de l'any, des del llit sentia La bella Lola o El meu avi...”

● **I no us va passar mai pel cap baixar a cantar?**

“No. No n'he sabut mai... Hi havia un capellà que va fer proves de música i d'entonar amb un piano que hi havia a Sant Julià als fills de cantants del cor... No entonava... Recordo que ens feia anar a cantar a ofici i el meu pare, des de darrere, m'estirava el braç perquè desentonava i em deia 'fill, això no és pas lo teu'. L'únic bo era en Josep Maria Bassols. Era un 10 i, si hagués estudiat música, seria una eminència. Tot ho feia d'oïda. La música sempre m'ha agradat.”

● **Educar la veu amb un professor i aprendre solfeig...**

Això, llavors això era molt difícil. El meu pare pujava un negoci i la situació econòmica era la que era. Potser era més tranquil·la que ara, però també costava arribar a final de mes. A l'hivern serraven llenya i jo l'ajudava a pesseta l'hora i als 12 anys ja em vaig comprar un rellotge Duward, que em va costar 1.200 pessetes.

● **Veig que vau ser un gran estalviador.**

I mira com estaven les coses que, pensa que de les peles estalviades moltes vegades n'havia de deixar als pares per pagar el personal. I m'ho apuntava en una llibreta, amb una anotació al costat: “verdaderas.”

● **Des de quan participeu a la processó?**

A part de la processó dels petits, que ja deus recordar que tenia molt d'èxit, vaig sortir amb vesta i misteris quan vaig fer la comunió. Després, vaig fer un parell d'anys d'estaferm i me'n penedeixo de no haver-ho fet més temps. La festa dels Dolors és una festa que sempre m'ha agradat molt i que a casa hem sentit molt. De gran hi he participat sempre, seguint amb el ciri. De totes maneres, t'he de dir que, durant molt anys, en viure a la plaça, em trobava amitats que em demanaven de poder venir a casa. Aleshores, quan arribàvem a la plaça, sortíem i escoltàvem La Salve des del balcó de casa.

● **Els balcons de la plaça són un “xollo...”**

Doncs després, durant 8 o 10 anys m’ho vaig perdre perquè vaig ser vicepresident de l’Associació de Comerciants i anava a darrere amb el pas de la Mare de Déu amb les autoritats. Després d’aquesta etapa vaig tornar al vell costum de seguir la processó amb el ciri fins a la plaça i allà obro les portes i sento La Salve i veig des del balcó les figures que fan els Manaies i els Estarfers. Després vaig a l’església i vaig a escoltar què diu el prior.

● **I què dirà aquest any el prior?**

No ho tinc preparat, però seran tres coses bàsiques que ja tinc pensades. Me l’escriuré jo; no vull pas que m’ajudi ningú, perquè ha de sortir de mi i ha de ser natural. Donaré les gràcies a la junta per haver-m’ho proposat, i jo no m’ho vaig pensar ni dos cops, perquè al meu pare li hauria agradat molt... Ho va ser fa trenta-dos anys; l’any que es va estrenar el penó actual. Després, a migdia, quan rebí el penó, convidaré la gent que m’acompanyin i que vinguin a tots els actes, i al ressopó de després de la processó a Cal Tronc, que serà obert a tothom. I al vespre donaré les gràcies per la gran participació, que suposo que serà nombrosa.

● **Que representa per a vós la processó?** És una creença que els de Besalú portem molt a dins. Cada any do-

nem les gràcies a la Mare de Déu dels Dolors i assistim a uns actes que són meravellosos.

● **Qui portarà les borles?**

Home! Les més dues filles: la Sònia i la Míriam.

● **Per cert, m’han sorprès molt aquestes fotos en blanc i negre de la Marede Déu dels Dolors de l’entrada del despatx.**

“Fa anys que hi són. Fixa’t que, pels colors, ja es veu que no són pas molt noves. Per cert, de casa dels meus pares he recuperat una Marede Déu de Lourdes que tenia a l’habitació quan era petit. Me la vaig endur després que la mare fos morta.

● **Com porteu el tema de la religiositat?**

Aquí no vaig gaire a missa i, en canvi, a fora hi vaig sempre i m’hi sento bé. Si sóc a la Vall d’Aran hi vaig o si sóc a Empuriabrava, vaig a Castelló d’Empúries. A Besalú, l’ofici del diumenge m’agradaria, però és una hora que estic fent esport. A les set del vespre del dissabte ja em va bé.

● **Sou esportista?** Camino i faig una mica de bicicleta. Tinc una BTT, però corro per aquí. No vaig a muntanya perquè sóc diabètic i no em puc arriscar a fer un esforç i tenir una baixada de sucre. Ara bé, cada dia, estigui o no

estigui bé, vaig a caminar una hora o una hora i mitja. I abans no hi anava pas sempre, perquè, quan em trucava algú per quedar per feina era incapaç de dir-li que no, perquè he d'anar a caminar. El metge em va dir que ho havia de fer sí o sí, ja que m'aixecava a les sis del matí i pencava fins a quarts de vuit del vespre. Saps què els deia si algú em

deia que no podia venir abans perquè treballava? Que el podia anar a veure on volgués després de la caminada; el 99 per cent de la gent ho entén. Vaig amb el meu cosí de ca l'Iglésias, en Joan Aleix. Un per l'altre hi anem. Això és salut!

Salvador Garcia-Arbós

El pare d'en Francesc fent d'apòstol a la processó

En Francesc i el seu pare a la plaça, fent una catifa de flors per Corpus

AGRAÏMENT A LES BRODADORES DELS ESTENDARDS DELS ARMATS DE BESALÚ

Aquell 25 de març de 1983, el silenci recorria els carrers estrets i empedrats de Besalú i, a la plaça, l'emoció i la solemnitat començaven a barrejar-se amb l'olor de cera de les espelmes. Un any més, els besaluencs i les besaluenques es disposaven a participar del goig de venerar la Verge dels Dolors.

Els 20 armats feien guàrdia davant del monestir de Sant Pere, a punt per escortar la patrona de Besalú en la que és, des de fa segles, una nit carregada d'història i tradició. Aquell any, però, ho feien precedits per un nou estendard: blanc i amb un cor ferit per 7 punyals al centre, simbolitzant els set dolors de la Verge, el dels Estaferms. Als Manaies, en canvi, els precedia una tela amb l'escut de Besalú amb la Vera Creu, les quatre barres i la corona comtal que recorden el pes històric de la nostra vila en temps passats.

I entre els assistents, dues persones per les quals aquella nit era, si cap, més especial. Les seves meticuloses mans havien brodat aquells estendards que ara precedien els armats, i que amb els anys han esdevingut un símbol representatiu dels Manaies i els Estaferms de Besalú en desfilades arreu de la geografia catalana.

Aproximadament un any abans d'aquell divendres de març de 1983, la

Pilar Ocón -per tots coneguda com la Pili de Can Surroca- i la Lluïsa Auguet -la Lluïseta-, van rebre l'encàrrec de la Congregació de la Mare de Déu dels Dolors. Aquesta anava escassa de pessetes, però això va importar poc a la Pili i la Lluïseta, que van oferir-se a fer-ho de franc. La Congregació hi posava la roba i elles les hores, la paciència, el fil i la rebotiga. Totes dues recorden com durant mesos les rebotigues de Can Surroca i de la fleca de casa de la Lluïseta es van convertir en el cosidor on la principal tasca era brodar els estendards. Quan no hi havia clients aprofitaven per avançar feina.

La Lluïseta sempre ha estat vinculada a la processó dels Dolors, i encara avui dia ho està emocionalment, ja que el seu fill Jesús és ara el capità dels Manaies. A més, és congregant des de ben petita, per això, diu que l'encàrrec va ser com una manera de sentir-se encara més particip d'un dels actes més arrelats al nostre poble.

La Pili també té una relació molt estreta amb la processó ja que el seu marit, en Pere, durant molts anys ens va posar a tots la pell de gallina fent d'Apòstol i entonant el Cant de la Salve. I encara s'emociona en recordar que pocs mesos abans que li oferissin brodar l'estendard dels Manaies, el seu fill petit havia estat

molt malalt. Ella li va demanar a la Verge dels Dolors que el curés, i per això el fet de passar hores davant de la màquina de cosir es va convertir en una forma de mostrar el seu agraïment a la Verge en veure que el seu fill recuperava la salut.

La dedicació va ser molta, i la feina no era fàcil. Haver d'aprofitar els moments lliures, reproduir fidedignement un patró i, sobretot, fer front als errors inesperats, com li va passar a la Pili, que sempre més recordarà que la corona de l'escut de Besalú té nou punxes. Quan ja la tenia brodada es van adonar que només n'hi havia vuit. A corre-cuita es va haver de buscar una solució. Aquesta passava per desfer tot el brodat, i anar a buscar més roba per tornar a començar i muntar l'escut tal i com tocava.

Segurament són molts els besaluencs i besaluenques que tampoc saben que la corona de l'escut del nostre poble té nou punxes, i que desconeixen qui eren les creadores de les teles que precedeixen el maniple de Manaies i el cos dels Estaferms en les seves desfilades. Per això ara que han passat més de trenta anys d'aquell encàrrec, la Congregació de la Mare de Déu dels Dolors els vol donar públicament les gràcies i a través d'aquest escrit, deixar constància de qui van ser les encarregades de brodar aquells estendards que, any rere any, quan arriben aquestes dates, surten de l'església de Sant Pere per liderar el pas dels armats durant la processó dels Dolors de Besalú.

Eva Rodríguez i Sànchez

La Pilar Ocón amb l'estendard dels Manaies

La Lluïsa Auguet amb l'estendard dels Estaferms

RECORDS D'UN CONGREGANT

Vull explicar-vos la meua vida com a congregant de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors.

Com ja sabeu tots els que em coneixeu, a casa sempre hem estat devots de la Mare de Déu; ja el meu besavi en Jaume Grèbol i Planas, era fill de Capsec, una parròquia de la Vall de Bianya, teixidor d'ofici, es va casar amb la pubilla de cal "Sant Pare" de Besalú, la meua besàvia, na Maria Cots i Pujol; va ser prior l'any 1933 en plena república i fou una de les víctimes dels bombardejos del final de la guerra civil a Besalú.

El meu padrí Joan va ser molts anys *andador* de la junta fins que el va succeir el meu pare, l'Esteve; amb ell, ja de ben petit, l'acompanyava a les reunions de junta que se celebraven a la sagristia de la capella dels Dolors que estava adossada a l'esquerra de Sant Vicenç. Des de la guerra no s'hi feia culte, ja que havia quedat molt malmesa. En entrar a l'església, tot era un piló de runa. Tombàvem a l'esquerra i abans d'arribar a sota del cambril (sense la imatge de la Verge) hi havia la porta. Allà es guardaven els vestits de la processó. Les dones de la junta de dones, recollien la roba, l'anaven a rentar al riu, la cosien i planxaven. Una de les que hi anava era la Lola, la meua mare.

El pare va ésser de la junta fins que es va canviar i va entrar més jovent.

Vaig entrar de congregant el 24 de març del 1961, com era costum, als 14 anys. De petit vaig portar banderes i impropèris, he estat comissari en dues ocasions; l'any 1965, amb D. Salvador Vilarrasa i Alsina i el 1975 amb en Miquel Vergés i Barceló, en Quei.

Els apòstols, a mes de cantar a la processó, alguns també ho feien al cor d'hommes que cada diumenge, a Sant Pere, cantaven l'ofici en llatí, sota la direcció de l'Antoni Bassols, secretari de l'ajuntament, nebot de Mn. Antoni Bassols, organista de la parròquia a primers del segle XX. Allà va ser on vaig començar a entonar algun kyrieleison; els *krysteeleison* el cantaven el cor de dones que dirigia la "Madre Asunción" del convent del Cor de Maria de Besalú, que també tocava l'harmòni.

En aquell temps hi havia vicaris que es cuidaven dels nens. Les nenes, la majoria anaven a les monges. Hi havia un local que es deia "Hogar Parroquial de la Sagrada Família", (ara és Sant Julià), on s'hi feia teatre i algunes vegades cinema. Una colla vàrem decidir pel nostre compte fer una processó de la mainada. Si us he de dir la veritat, amb moltes reticències per part de la gent gran. Amb

quatre cartons de la “parraca” vàrem fer escuts i cascs per als manaies i amb paperines de paper els cascs del estaferms, les llances eren de canya, la Mare de Déu era una estampa dibuixada en un paper posada en un baiard ,envoltada d'espargolera, portada per quatre al muscle. El penó del prior era un tros de llençol amb lletres pintades. A la fi, quan el que feia de prior donava les gràcies, com a la dels grans, sempre acabava amb el “Visca La Mare de Déu dels Dolors”. També hi havia dos *andadors* que al pas de la comitiva recollien almoines per després fer un refrigeri.

Uns anys més tard vaig fer d'estaferm i quan érem al Centre Excursionista van venir els de la junta a demanar-nos si els volíem buscar personal. Ens hi vàrem posar tots sota la direcció d'en Manel

Ramon i ja ho veieu com ha acabat. Tres de la junta del centre ens oferírem per entrar al cor d'apòstols, jo pensant en el meu avi Tomàs que ja hi havia cantat, i amb més bona voluntat que traça, per part meva, ha durat fins que les meves condicions físiques i vocals m'ho han permès. La mes gran il·lusió va ser de poder gravar la Salve i els cants i escoltar-los sempre que em fa falta. Pels Dolors del 2010 la Congregació va fer-me el gran honor d'entregar-me una imatge de la Mare de Déu, pels anys que he participat a la processó; està a casa i ben a prop meu.

Ara que tinc tots els de casa amb la Mare, sento la seva presència en els meus records.

Joan Grèbol i Roura

El besavi, en Jaume Grèbol i Planas

El besavi, fent de teixidor

En Joan fent d'Estaferm

En Joan fent de comissari, l'any 1965

La desapareguda Capella i Sagristia dels Dolors, a l'església de Sant Vicenç

La desapareguda Capella i Sagristia dels Dolors, en el moment de l'enderroc

LA SALA CAPITULAR DE LA CONGREGACIÓ

La VCMDDDB estrena la seva nova seu, un lloc fix on poder realitzar les reunions de la Junta, poder arxivar tota la documentació existent des de 1699, així com anar recopilant tota una biblioteca d'història i de devoció mariana amb el temps. Creiem que aquest pas serà un dels més importants que ha realitzat i realitzarà la Congregació amb la finalització de les obres de condicionament del local del segon pis (primera porta) de l'edifici de la rectoria de la parròquia de Sant Vicenç de Besalú.

Els treballs de condicionament han durat un any exacte: des de l'execució del disseny i desenvolupament del projecte fins als treballs finals de preparació per a la inauguració oficial de la nova Sala. La inauguració tindrà lloc, si Déu vol, el proper dia 5 d'abril de 2014 i a partir d'aquest dia la Sala Capitular, que és com l'hem anomenat, quedarà enllestida del tot i condicionada per a les diferents activitats de la Congregació.

L'anomenada Sala Capitular, en temps medievals, era el lloc on es reunia la comunitat de membres de l'Orde per fer el Capítol, dit d'altra manera, recordar les escriptures de la regla adoptada i conversar sobre assumptes relatius al monestir i els seus membres. Crec que la paraula s'hi escau perfectament, perquè, realment, és el que hi realitzarem

encara que portat en un altre context i en una altra època. Això sí, convençuts que l'essència del procedir de la VCMDDDB ha d'ésser el mateix que el que fou escrit a l'acta de fundació de 1699, i així mateix, la traspassarem als nostres descendents el dia de demà per a la continuació del culte a la Mare de Déu.

La nova Sala Capitular queda organitzada i distribuïda de la següent manera:

Espai moble biblioteca: 20 m² de capacitat per al fons bibliotecari d'ara i per al futur.

Espai taula de reunions: amb capacitat per als 12 membres que conformen la Junta.

Espai taula de treball: equipada amb 2 ordinadors (Internet, base de dades, PC-TV,...).

Espai de lectura i reflexió: amb mobiliari còmode per a la lectura i reflexió individual.

Espai de magatzem: amb capacitat d'uns 6 m² per a l'emmagatzematge de materials variis.

En aquest article no voldríem deixar de fer esment del nostre agraïment al mecenatge de l'empresa Metalquimia, S.A. de Girona, sense el qual no hauria estat possible l'assoliment de la fita del gran projecte de la Congregació. Alhora, també, volem agrair a les empreses industrials de

Besalú que han col·laborat en l'execució del projecte, fet pel qual han realitzat un gran esforç per tal d'aconseguir una magnífica obra acabada en temps i cost. Finalment, també volem fer extensiu el nostre agraïment al Bisbat de Girona i a Mn. Marturi, pels seus recolzaments i

col·laboracions en tot moment, durant el procés d'execució del projecte.

Des d'aquestes ratlles, rebeu tots el nostre més sincer reconeixement.

Joan Balateu i Gelada

| La sala en fase d'obres

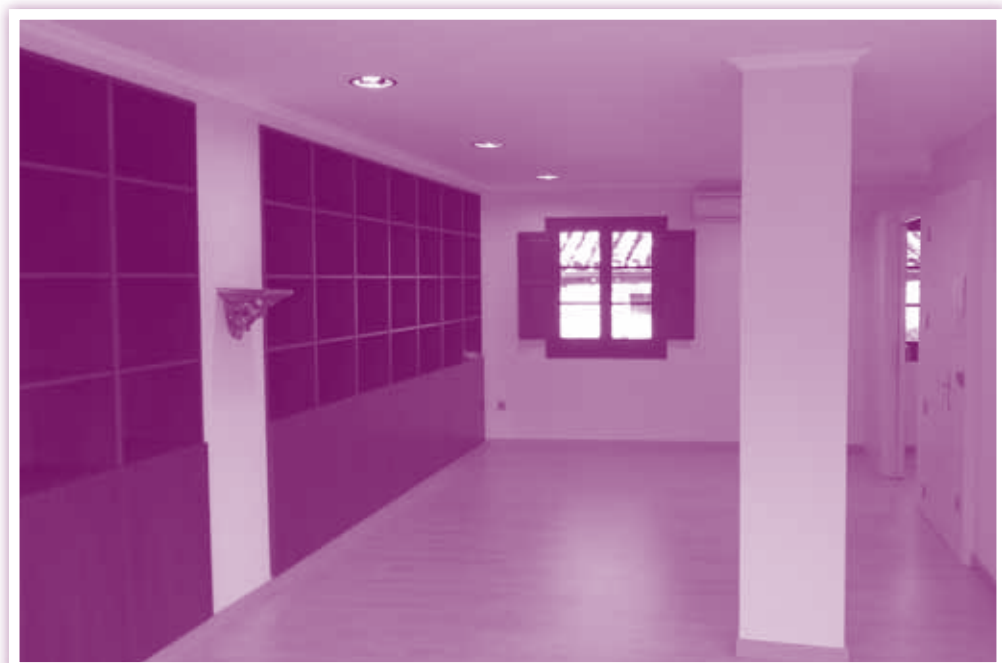
| La sala en fase d'obres

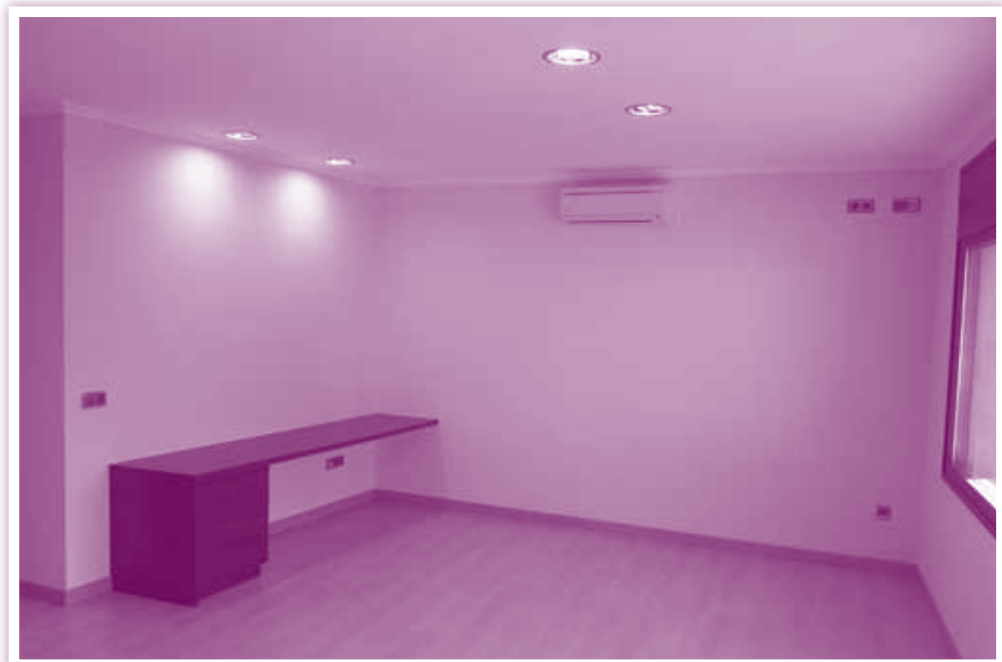
La sala en fase d'obres

La sala en fase d'obres

La sala totalment acabada

La sala totalment acabada

PROGRAMA D'ACTES DEL QUINARI I DE LA FESTIVITAT

CELEBRACIÓ COMUNITÀRIA DE LA PENITÈNCIA

DIVENDRES, DIA 04

VESPRE

● A 2/4 de 8, celebració comunitària de la Penitència al Monestir de Sant Pere.

INAUGURACIÓ OFICIAL DE LA NOVA SALA CAPITULAR DE LA CONGREGACIÓ

DISSABTE, DIA 05

VESPRE

● A 2/4 de 9, inauguració oficial de la nova Sala Capitular de la Congregació, ubicada al segon pis de la rectoria de la parròquia de Sant Vicenç de Besalú i presidida pel Sr. Bisbe de Girona.

QUINARI DEL 07 A L'11 D'ABRIL DE 2014

DILLUNS, DIA 07

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i missa amb homilia.

Predicador: **Mn. Josep Mª Amich**, rector de Serinyà.

DIMARTS, DIA 08

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i missa amb homilia.

Predicador: **Mn. Miquel Vall-Ilosera**, rector de la Canya i de l'agrupació de les parròquies del Capsacosta.

DIMECRES, DIA 09

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i missa amb homilia.

Predicador: **Mn. Jordi Callejón**, rector de la parròquia de Sant Jaume de Salt i Delegat Episcopal de la Pastoral amb Joves.

DIJOUS, DIA 10

VESPRE

● A les 8, Corona dels Dolors i missa amb homilia.

Predicador: **Mn. Joan Baburés**, Canonge-Arxioprest de la Catedral de Girona, rector de la basílica de Sant Feliu de Girona i consiliari de la Junta de Confraries de Girona.

FESTIVITAT DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS

DIVENDRES, DIA 11

MATÍ

● A les 12, MISSA SOLEMNE, amb acompanyament d'orquestra i cant dels Goigs.

Predicador: **Rvdm. Mons. Francesc Pardo i Artigas**, bisbe de Girona.

Seguidament, la Prior de l'any passat, la Sra. Montserrat del Pozo i de Ferrer farà lliurament del penó al Prior d'enguany, el Sr. Francesc Iglesias i Bertran.

TARDA

● A les 5, a l'església de Sant Vicenç, conclusió del Quinari amb Corona dels Dolors, sermó i cant de la Salve pel Cor d'Apòstols acompanyats per l'orquestra Costa Brava.

● Tot seguit, entrada de Novicis i Professió de Congregants.

VESPRE

● A les 7, missa amb acompanyament del Cor Parroquial i la col·laboració del Cor de la parròquia de St. Jaume de Salt.

● A 2/4 de 8, el Cos d'Estaferms i el Maniple de Manaies desfilaran pels diferents carrers de la Vila.

● A 2/4 de 9, aniran a cercar el Prior i les autoritats de la Comtal Vila, respectivament.

● Tot seguit, a la Plaça de la Llibertat, es lliuraran els premis del Cinquè Concurs de Dibuix de la Processó de la Mare de

Déu dels Dolors de Besalú. I també es lliurará un guardó a l'**Albert Vidal** i a en **Jordi Farcy** del Maniple de Manaies, i a en **Joan Frigola** del Cos d'Estaferms, pels seus 15 anys de participació a la processó.

● A les 9, sortida de la PROCESSÓ des del monestir de Sant Pere, que seguirà l'itinerari acostumat pels carrers i places de la Vila.

● A la Plaça de la Llibertat, el Cor d'Apòstols cantarà, com cada any, la Salve, amb l'acompanyament de l'orquestra Costa Brava i seguit de l'Acatu pel Cos d'Estaferms.

Seguidament, la processó continuarà per fer l'entrada a l'església de l'antic monestir de Sant Pere.

● Durant el comiat, s'entregarà un present pels seus 15 anys de participació a la processó a la **Gemma Guix i Feixas** del Grup d'Arrengladors i a l'**Antoni Casabó i Majó** del Cor d'Apòstols.

● També es realitzarà un petit homeatge a les broadores dels estendards dels armats de Besalú: la **Pilar Ocón** i la **Lluïsa August**.

● En acabar la processó, acompanyarem tots plegats el prior a casa seva per tal d'escoltar el seu discurs d'agraïment i de comiat.

● Enguany, tindrem l'honor d'ésser acompanyats a la Processó per l'**Hble. Sr. Santi Vila i Vicente**, Conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

VIVÈNCIES I RECORDS DELS AC- TES EN HONOR DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS DE BESALÚ.-

Sigui dit, d'entrada, que és per a mi un privilegi poder tornar a redactar unes paraules per al programa de la Diada, que anualment la Vila de Besalú dedica a la seva Mare de Déu.

Sóc besaluenc d'adopció, però m'emociona íntimament tot el que té a veure amb el meu poble. Els meus referents vitals són la meva família, la gent que més estimo, i els meus amics, i entre els més preuats, n'hi ha uns quants de Besalú. Per això, tot el que passa en aquest lloc m'importa tant.

I em sento catòlic, mal practicant i carregat d'incoherències, però catòlic a la fi, i devot de la Verge Maria.

En aquest context, la celebració de la festivitat dels Dolors, i tots els sentiments que l'envolten, aporta saba nova al meu esperit, que es renova cada any.

Però el que s'escau ara és recordar el que la festa i la processó dels Dolors signifiquen, per a mi, i potser per a vosaltres.

Tinc, molts tenim, records de la processó, des de ben petits. La processó petita, allà on uns aprenien a ser manaies, els altres estaferms i, fins i tot, alguns Priors.

Jo m'ho agafava molt seriosament, era una finestra al món adult, en un temps

en el que ser adult era una aspiració, un camí cap a la llibertat, a la llibertat de començar a ser i sentir, també un camí per interioritzar la pertinença a una comunitat, la del poble de Besalú, que m'ha marcat per sempre.

Vist amb la perspectiva dels anys, allò que fèiem (o que semblava que ens fèien fer, els més grans) uns dies abans de la processó de veritat, es pot interpretar com una cerimònia d'iniciació, una litúrgia comunal, que acaba identificant tot un poble, en l'acte del Cant de la Salve a la Plaça Major.

Més tard els estudis i la feina em portaren a distanciar-me del meu poble, del meu món. Fins i tot, alguns anys no vaig poder assistir a la Diada dels Dolors. I ho patia; fos on fos, em sabia greu estar lluny de Besalú aquell dia, ser lluny dels meus.

Per això, els anys que podia fer cap a Cal Parent, per la festivitat dels Dolors, els gaudia intensament. Arribar just de temps (com fem sempre els de casa), trobar el ciri a punt, els pares a punt, el meu padrí també a punt, i marxar plegats cap al Prat de Sant Pere, saludant els coneguts, aquí i allà.

Aquí un parèntesi. La processó és, per a mi, també un moment de retrobament, retrobament amb persones de Besalú, amb les que moltes vegades no hi par-

lo, però que han estat molt importants a la meua vida. Alguns, llei de vida, ja no hi són físicament, començant pel meu pare, però el dia de la processó em re-trobo amb tots ells, els encara presents i aquells que reviu en el meu record.

Com enyoro el moment d'arreglar-nos! El Pare, en Pere Quera, en Josep Oliveras (en Mon), en Miquel Roura (en Clotes), en Pere Soler, i d'altres, els que feien colla i m'hi volien. Com m'agrada-va reconèixer entre els vestes, tot i les caputxes, als Senyors Juncà, Buch, o Guix. Com creuava la mirada amb en Sararols, en Gamero, en Guardiola o en Falgarona, gent que m'ha marcat, com a mestres, d'escola, de feina o de vida. I quina enveja, sana enveja, sentia, i en-cara sento, d'en Marti Guillaumet, d'en Jesús Molinaret, de l'Albert (el Tit), en Pia Lagares, en Jaume Roura, l'Esteve Gratacós o en Manel Ramon, i de tants altres, que, ells sí, podien sortir cada any, o gairebé, i hi participaven amb molta més intensitat que jo (perquè hi dedicaven moltes més hores, molts dies a l'any).

Disculpeu tots els que no sou citats. Hi ha molta més gent que recordo cada any, molta més amb la que intercan-vio un somriure, una mirada, dels que participen o segueixen la processó en un punt determinat. A tots us agraeixo aquest signe de complicitat, que tant em reconforta, que em fa sentir un més d'aquest poble.

Tornem però a la processó. Tres són els moments que més m'impacten, any rere any, aquells en els que sento tota la transcendència de l'acte que estem celebrant.

El primer ja l'he esmentat, quan es va formant la processó, com es disposen les diverses peces del seguici, com comencen a arreglar-se les dones, que sempre són moltes (entre altres coses perquè hi ha més homes que es vesteixen i surten), i després ens hi afegim els homes, i en Pere i jo, ara algun any ja acompanyats pels seus néts, busquem quedar una mica endarrerits, perquè així estem més a prop del pas de la Verge, i podem gaudir de la seva presència i fer-li companyia (que té com a contrapartida, la proximitat de la banda i la intensitat del seu so).

I és aquí on m'arriba el segon moment màgic del vespre, quan enfilem el carrer de la Rectoria, aquelles corbes estretes, la pendent, les tanques al damunt, i no saltres fent lloc, perquè la destresa d'en Santi Gratacós (que ja comença a passar el testimoni), permeti superar, com si sempre fos la primera vegada, aquest atzucac que l'arquitectura del meu poble li planteja. I al capdamunt, quan arribem a la placeta de Can Coll, m'emociona copsar, entre la gent, les meves germanes o les meves nebodes, a vegades les meves filles, girar l'esguard cap a Cal Parent, i sentir-me orgullós de casa meua, de com està il·luminada, de

com espera la gent, que un cop acabada la processó, s'hi acostarà per fer-hi el refrigeri de comiat.

Però l'estona més intensa encara ha d'arribar. La baixada cap a Cal Tronc es fa ràpidament, sembla que tothom té pressa per prendre posicions a la Plaça, cobertes les esquenes per aquells que, ja fa estona, s'esperen sota les voltes, per escoltar el silenci, que és avantsala del Cant de la Salve. Veure com tothom és al seu lloc, i la Verge presidint, veure com els apòstols i la banda es preparen, i tot d'una començar a escoltar aquesta peça, de la manera que tan bé descriu el meu pare en un seu poema. En aquests instants, que sempre m'han semblat curts i intensos, és on reconec jo tota l'essència de la festivitat dels Dolors.

Vénen després les desfilades de les colles de Manaies i Estaferms, i tots ens dirigim, ja amb una mica menys d'ordre i recolliment, cap a Sant Pere, amb la sensació d'haver participat, una vegada més, en un dels esdeveniments que

deixen empremta en la vida del nostre poble. És hora llavors de comentar el que s'ha vist i el que no s'ha vist, i de retornar cap a casa, amb els meus, per resumir-los el que he viscut, com si fos, cada vegada, la primera vegada.

Només un any vaig canviar la rutina. La Junta de la Venerable Congregació em va fer l'honor d'escollir-me com a Prior, i aquell any la meva experiència va ser totalment diferent, molt més intensa, molt més íntimament sentida, però aquesta és una vivència tan única, que no m'atreveixo a verbalitzar-la. Me la quedo per a mi!

Amics, seguiu conreant la devoció per la Verge dels Dolors, seguiu fent d'aquesta Diada un acte de retrobament comunitari i d'identificació popular, seguiu expressant així l'estimació que sentiu els uns pels altres i tots per la Verge dels Dolors i pel vostre poble, que és el meu.

Francesc Ventura i Teixidor

LA MARE DE DÉU DELS DOLORS

Em va agradar quan en Jesús Batlle em va demanar si podia fer aquest escrit parlant una mica de la meva relació amb Besalú i la Mare de Déu dels Dolors. Em porta molts bons records, i no només per la meva devoció a la Verge, sinó també per les bones estones que he pogut passar amb els bons amics que hi tinc i d'altres que hi vaig fer.

Ha plogut força dels del 1.979, any que vaig entrar als Manaies de Girona. Va ser per a mi un fet molt especial poder formar part d'aquesta pacífica milícia que jo havia admirat des de la infantesa, quan en els meus tendres ulls es reflectia la brillantor de les cuirasses en la penombra del carrer Ballesteries, que és on anàvem a veure la processó els de casa tots els Divendres Sants. Però encara em colpia més el redoblar dels timbals i bombos que em feia estremir tot jo, i especialment el refilet dels pifres entonant la vella melodia dels manaies, que els gironins de cor portem molt endintre, amagat en un raconet de la nostra ànima de l'infant que sempre portem posat.

No vaig tardar a aprendre a tocar aquest instrument i a fer el salt als pifres de la banda dels manaies. Allà m'hi vaig establir fins que molts anys més tard vaig deixar pas a noves generacions de giro-

nins en aquesta grata tasca d'acompanyar la Processó del Sant Enterrament amb la vella tonada que se saben de memòria totes les pedres del barri vell de Girona i que tants gironins hem portat a dins del cor en el nostre camí de créixer per la vida.

En tots aquests anys he tingut ocasió d'assistir a la Processó dels Dolors de Besalú tocant el pifre com a Manaia de Girona, i fins i tot com a Manaia de Besalú, cobrint una plaça vacant a la secció de pifres.

Un dels records més grats que tinc de la meva relació amb els Manaies de Besalú, va ser quan el bon amic i company Jesús Batlle, va mostrar-me la partitura de la nova marxa dels Manaies de Besalú, composta per Bartomeu Vallmajor. Va demanar-me si podria donar un cop de mà als pifres besaluencs, col·laborant en els assajos de la nova marxa, tasca que em va fer molt il·lusió i que em vaig agafar amb ganes. Vaig tenir també al començament la inestimable col·laboració d'en Josep Maria Grosset, company pifre de Girona, i el meu admirat mestre de l'instrument.

Són innombrables i entranyables els records que flueixen en recordar aquells vespres d'assaig, primer als locals de la piscina, més tard on feia classes el bon amic i pifre de Besalú Enric Guardiola,

i al final fins i tot al menjador de casa seva, que posava a disposició dels esforçats músics.

El moment culminant va ser la Processó dels Dolors d'aquell any, desfilant en la quietud solemne i sagrada d'aquella freda nit pels carrers de Besalú, i amb la Mare de Déu escoltant des de primera fila l'estrena de la seva marxa. Vaig tenir el privilegi de poder ser-hi i d'oferir-li la primícia d'aquelles notes tan ben posades i ben seves.

Amb els anys, però, i amb el tràfec de la vida que ens ocupa a tots en mil coses, ha anat faltant el temps necessari per poder ensenyar la melodia a les noves generacions de pifres, que toquen de cor la vella tonada dels Manaies de Girona, però que no han tingut ocasió

d'aprendre la seva marxa: la Marxa dels Manaies de Besalú. Des d'aquest aparador animo als pifres besaluencs a tornar-la assajar i poder així recuperar aquesta marxa genuïna, composta especialment per ser tocada a la Processó de la Mare de Déu dels Dolors.

Amb el temps he tornat a Besalú tots els Divendres de Dolors que he pogut, ja no a les fileres de la banda dels Manaies, sinó darrere dels Pas de la Verge, fent-li companyia en la soledat del camí del Calvari i portant-li les alegries i les penúries de tot l'any. Que la petita llum del meu ciri sigui el símbol de la que vol ser humil pregària d'un manaia.

Xavier Oliver i Santaaulària

DIVENDRES DELS DOLORS A BESALÚ, DIVENDRES SANT A GIRONA

Conec bé les processons de Besalú i de Girona.

La de Besalú, des de dins, perquè en sóc fill, a més de pertànyer a la junta de la Venerable Congregació dels Dolors. La fem el Divendres de Dolors, dia culminant de la Setmana de Passió, i que a Besalú, per la significació que té, ha estat escollida com a festa local. En canvi, la del Sant Enterrament de Girona, el Divendres Sant, dia central de la Setmana Santa i festiu a tot el món cristià, la conec com a espectador i com a periodista.

Objectivament, conec més bé la de Girona, perquè, forçat per l'interès informatiu, l'he seguida des dels seus grans escenaris: les escales de la Catedral, la plaça del Vi, els Quatre Cantons, la baixada de Sant Feliu, etc. La de Besalú l'he hagut de veure sempre com a actor, des de dins, durant els trenta anys darre el pas de la Marede Déu, amb altres membres de la junta.

De diferències n'hi ha moltes, especialment de dimensió. Per començar, a Besalú els Dolors no és una processó, sinó una festa que conclou un Quinari, una setmana d'activitats especialment religioses, però també culturals. El dia dels Dolors a migdia hi ha un ofici solemne i un passant fins a cal nou prior,

on el seu predecessor li lliurarà el penó. A la tarda, hi ha la conclusió del Quinari i l'entrada i sortida de congregants, seguint l'ordenament de la regla dels Servites. Al vespre hi ha la processó, en la qual la majoria de representacions de la Passió són passos vivents, tot i que el pas central és una escultura de la Mare de Déu dels Dolors, atribuïda a Ramon Amadeu. En canvi, a Girona, el pas de la Marede Déu dels Dolors és un dels catorze que passen les dotze confraries, integrants totes de la junta organitzadora de la processó. A Besalú, la Congregació dels Dolors, Terç d'Orde, seglars que viuen i fan els vots per viure vinculats, en aquest cas, a l'Orde dels Servites, és l'organitzadora dels actes del Quinari dels Dolors, que s'estenen de dilluns a divendres, diada festiva a la Vila Comtal, amb la processó nocturna. Voldria ressaltar que a la Junta de Confraries de Girona, la de la Mare de Déu dels Dolors, com a Besalú, és una Congregació, a la qual ens sentim molt a prop.

L'altra diferència és de concepte. La processó de Girona és concebuda més com un espectacle, amb grups de membres de les confraries, que desfilen, i uns espectadors, un públic passiu o contemplatiu, a banda i banda de carrer. Tot i que a Besalú també hi ha públic, la processó no es limita als devots

d'aquesta representació religiosa de la Passió, doncs el poble segueix, desfilar al costat dels passos, per acompanyar-los amb la llum de candeles, ciris o atxes.

Tanmateix, tot i la manca d'aquella interacció o participació que encara es viu en les processons dels Dolors, a Girona hi ha comunió de fons. Vint anys enrere hauria dit que a Girona la gent només volia veure la processó, però passar de llarg, de passar-ne, probablement perquè sortíem d'una època de massa obligacions i tothom tenia una necessitat de rebel·lar-se d'un passat sense llibertat, en què fins i tot la fe era imposada i semblava que la religiositat es vivia tot l'any. Aleshores, els Manaies de Girona, el maniple més marcial del país, era l'atractiu únic d'aquelles processons.

Ara la febrada de la fe potser dura aquests dies, però és espontània i lliure, sense imposicions. Hi ha guanyat tothom: la processó té una forma de parti-

cipació passiva, però consolidada.

Hi ha una última diferència: a Besalú tenim dos maniples d'armats. Els Manaies i els Estaferms. Quant als manaies, tenim molts deutes amb Girona: van ser recuperats i equipats gràcies a la Confraria de Jesús Crucificat, i som deutors d'una de les dues partitures interpretades pels pifres dels romans besaluencs. Els Estaferms som un cos especial, d'escorta del pas de la Mare de Déu, per la qual cosa uns piquen la llança amb la mà dreta i els altres amb l'esquerra, perquè, per res del món, ningú no toqués la MaredeDéu; ara com que hi ha tanta gent a la processó, els cos dels estaferms tanquen la comitiva. Veig a venir que a Girona us emmirallareu amb Besalú i acabareu tenint dos cossos, uns amb un aire i una retirada als nostres Estaferms. A davant els insuperables Manaies de Girona i al darrere els pagesívols Manaies de Sant Daniel.

Salvador Garcia-Arbós

BESALÚ I VERGES, DOS POBLES DUES PROCESSIONS

Verges i Besalú són dos pobles amb molta personalitat que compten amb tradicions molt arrelades. Cadascun d'ells, de manera diferent, han tingut i tenen el seu paper en la història del nostre país. Besalú és un referent quan parlem de l'època medieval com ho demostra el ric patrimoni que ha heretat i que testimonia el nostre passat. Verges, per la seva banda, tot i que també té un passat medieval no tan rellevant, són segurament la figura de Lluís Llach i la Dansa de la Mort el que l'han fet més conegut.

Ara ja fa uns quants anys que vinc a Besalú, ben bé des de principis dels anys 90, i hi he fet bons amics i he compartit molt bons moments amb ells. Em va fer gràcia quan un dia algú em va dir: "noi, hi ha poca gent relacionada amb Verges i amb Besalú, de fet sou en Francesc Cambó, l'avi Siset i ara tu." Caram, vaig pensar, quins referents! Bé, però ara no parlarem d'aquests personatges ni de moments viscuts a Besalú, sinó el que ara toca és parlar de la manera com vivim la Setmana Santa i la Processó a cada poble.

Tant a Besalú com a Verges s'hi celebren processons i com que a mi aquest tema m'agrada, hi participo activament a totes dues. A Verges des de sempre, ja que en sóc fill. Per aquest motiu hi he

fet tots els papers de l'auca, des de la Dansa de la Mort, passant per Manaja (a Verges no són Manaies), a gent de poble, de jueu, a cantar al cor de l'Stabat Mater i ara actualment de Pelegrí (el cec que cura Jesús). Des de fa molts anys estic a l'organització i això suposa que la visqui, la pateixi i la senti molt més o si més no, de manera diferent. Intento traspassar aquestes sensacions als meus fills perquè també la visquin, hi participin i siguin més endavant ells qui la conservin i la mantinguin igual que van fer els meus pares amb mi.

A Besalú, en sóc fill adoptiu, ja que és el poble de la meva dona i de la meva família política. Els sentiments i les sensacions són diferents. Hi he vingut de gran, no sóc de l'organització i no me la sento tan meva, de tota manera no puc evitar emocionar-me quan canto la Salve a Can Llaudes o a la Plaça o quan veig l'acatus que fan els Estaferms a la Verge Dolorosa. Vaig començar a participar a la Processó dels Dolors l'any 1997, any que em vaig casar amb la Dolors Roset, fent de substitut de Sant Joan al cor dels Apòstols. Més endavant, he fet d'altres apòstols i en els últims anys he fet de Jesús.

Són dues processons de Setmana Santa molt diferents, una, la de Besalú, molt devota i amb un gran sentiment re-

ligiós. Em va sobtar als primers anys de veure-la, la devoció que molts besaluencs i besaluenques senten per la Mare de Déu dels Dolors quan amb els seus ciris, amb molt de silenci i respecte, acompanyen els passos de la Processó. A Verges, aquest sentiment no hi és tant, però el Dijous Sant és el dia més important per als vergelitans, fet que ho demostra que hi participen directament més de cinc-cents persones i la resta col·laboren en la gestió, el muntatge, l'escenografia, el vestuari,... Potser molta gent només ve atreta per la Dansa de la Mort, que és un dels quadres més significatius i segurament el més mediàtic, però a Verges el Dijous Sant hi ha també la representació del Misteri de la Passió i la Processó pels carrers.

A Besalú i a Verges som hereus d'un llegat que ens dona identitat com a poble i com a país. Mantenir vives aquestes tradicions no és una tasca fàcil. Vol la dedicació, les ganes i el temps de

molta gent.

A Verges, des de sempre, i de manera espontània, el Dissabte Sant se celebra la Processó dels Petits. És un esdeveniment especial, ja que els protagonistes són els nens i les nenes i és una cantera de joves actors que garanteix la pervivència de la nostra tradició. Em consta que a Besalú fa uns anys també es feia una Processó de Petits. Crec que actes com aquests contribueixen a mantenir aquest llegat.

Per acabar voldria agrair a la Congregació dels Dolors i al poble de Besalú, poder participar i formar part d'un acte tan besaluenc.

Tono Casabó Majó

President de l'Associació
La Processó de Verges

Membre del Cor d'Apòstols a
la Processó de Besalú.

Fent de Jesús, al Cor d'Apòstols, a la Processó de Besalú

A l'actualitat, fent de pelegrí a la Processó de Verges

Ballant la Dansa de la Mort, ja fa uns quants anys, a la Processó de Verges.

TESTIMONIS DE BESALÚ. LA FESTA DELS DOLORS

PERE VENTURA I MAS

■ Com participes a la Processó dels Dolors?

Faig d'Estaferm des de fa més de vint anys. Sóc un Estaferm convençut. Sempre havia tingut clar que si mai podia entrar a formar part de la *Professó* havia de ser fent d'Estaferm, que és la figura que més em crida l'atenció, pel que representa i per tot el que envolta aquest personatge tan Besaluenc. I he tingut aquesta sort. De totes maneres, és curiós, però és gràcies a en Manel Ramon, el gran capità Manaia, que faig d'Estaferm. Va ser ell que un bon dia em va obrir les portes de la *Professó*.

De petit, molt abans de fer d'Estaferm, també havia participat a la *Professó* sent un més de la comitiva de nens i nenes que aquell any han de fer la comunió. I durant anys, havia seguit el recorregut fins a la Plaça Major, en silenci i ciri en mà, per acabar escoltant la Salve.

■ És especial la Festa per a tu?

La *Professó*, com en diem més d'un, és molt especial. És un dia amb una llum pròpia. M'agrada viure'l. Els dies ja són més llargs, comença el bon temps, s'escampa la primavera,... tinc la sensació que pel Dolors és quan tot el poble es muda.

És especial perquè a casa sempre hem viscut la festa intensament i hi hem estat relacionats d'una manera estreta. El meu besavi, per part de mare, va ser membre de la junta de la Venerable Congregació. El meu avi matern ho havia de ser, però al final se'n va estar. La meua mare hi col·labora rentant part de la roba dels Estaferms i també ha ajudat a guarnir la Mare de Déu durant anys. El meu pare havia fet de Manaia, de comissari i ha portat la Mare de Déu en més d'una *Professó*. La meua cosina és arrengladora i el meu cosí, primer va fer de Manaia i actualment canta la Salve.

També és especial, perquè sempre he sentit explicar com es va començar a recuperar la *Professó*. Un grup de joves del poble que feia poc que havien impulsat el Centre Excursionista de Besalú, i entre els quals hi havia els meus pares, ties i oncles, van rebre l'encàrrec d'un dels membres de la junta, de participar en la festa dels Dolors. A poc a poc, es va anar donant forma a la *Professó* que tots coneixem avui.

És especial, perquè de petit no em perdia els assajos dels Manaies i els Estaferms que feien a l'antiga piscina. Encara em veig traient el cap per la finestra de casa per mirar i escoltar les formacions dels Manaies i l'anar i venir dels Estaferms.

Finalment, és especial perquè cada any, un cop acabada la Professó tota la família ens trobàvem a casa del meu padrí (Ca l'Aimà) per menjar brunyols i beure cava, però sobretot per comentar com havia anat la Professó: que si hi havia més gent que l'any passat, que si els Manaies això i els Estaferms allò, que si la Salve i els Apòstols, que qui eren les Tres Maries,.. Aquesta tradició familiar la mantenim, només que des de fa uns anys ens trobem a casa dels meus pares.

■ Què és el que més t'agrada del Dia dels Dolors?

Del Dia del Dolors em quedo amb tot el que l'envolta. En ser un figurant més de la Professó, per mi aquesta dura molt més que un sol dia o unes poques hores. Comença amb els assajos tres setmanes abans del dia dels Dolors. Continua amb els preparatius (a la vigília és quan portem els vestits, els cascs, les llances, els tambors, les espartenyas,... a Sant Julià, que és on des de fa uns quants anys ens canviem els Estaferms) i acaba amb la Professó.

Ara bé, si m'he de quedar amb un moment dels molts que triaria, em quedo amb el cant de la Salve a la Plaça Major. Aquest per mi, és sense cap mena

de dubte el punt culminant de la nostra Professó, ja que és quan l'emoció apareix no sé ben bé com. La plaça plena de gent. El silenci eixordador. Les mateixes notes. L'olor de ciri encès. Definitivament aquest és el moment. Val a dir que sóc un privilegiat perquè el meu paper com a soldat d'Estaferm, em permet estar al bell mig de la plaça, davant dels músics i els Apòstols, amb la qual cosa la visió i l'audició de la Salve és de *palco* de festa major.

GABRIEL VAQUERO I NICOLAU

■ Com participes a la Processó dels Dolors?

Durant molts anys vaig seguir la Processó amb una espelma a la fila d'homes. Vaig ser comissari amb en Francisco Viñas i amb en Joan Fidel. Últimament la veig passar des del balcó de Ca la Carmeta Sicra. Aquest any em fa il·lusió seguir altra vegada la processó, per l'a-

mistat que tinc amb el Prior, en Francisco Iglesias.

■ És especial la festa per a tu?

Sí. És una festa que ha estat sempre molt important, tant per a mi com per a la meva família. La meva tia, la Carmeta Sicra era molt devota, i cada any en acabar la festa, ella feia una mica de piscolabis a casa seva per a tota la família. Jo ara segueixo la seva mateixa tradició i quan acaba la Processó tinc bona part de la família a casa.

■ Què és el que més t'agrada del Dia dels Dolors?

En general tot el dia és molt bonic, però potser si hagués de triar un moment determinat, seria el del Cant de la Salve a la Conclusió del Quinari, a la tarda. A l'Església la resonància dels cantaires i l'orquestra sona molt bé. I per descomptat, la Processó amb tot el silenci que es respira, i en la que els meus fills hi han participat des de fa molts anys.

ISIDRE VERGÉS I POU

■ Com participes a la Processó dels Dolors?

Des de fa anys, jo hi participo seguint-la, arran d'una promesa que vaig fer. Feia temps que no em podia aixecar del llit de tan malalt que estava. En aquell temps jo vivia al carrer Ganganell, a Cal Boter, on hi ha l'Hotel Tallafarro. El Dia dels Dolors d'aquell any, des del llit estant, sentia el repicar dels armats i el cantar dels Apòstols, i em vaig dir a mi mateix que si em podia tornar a aixecar, seguiria cada any la Processó.

■ És especial la festa per a tu?

Aquesta festa sempre ha estat molt especial per mi i arran d'aquest fet que he explicat abans, encara s'hi ha tornat més. I per molts anys puguem celebrar-la, ja que és un dia que tinc assenyalat al calendari. De fet, la Festa dels Dolors és especial per a tots els besalunencs.

■ Què és el que més t'agrada del Dia dels Dolors?

Durant tot el dia es fan molts actes i tots són molt emotius, però com la Processó no n'hi ha cap. El que més m'emociona és el moment d'arribar a la Plaça amb tanta gent, i en silenci escoltar el Cant de la Salve.

Permeteu-me que digui: Visca la Mare de Déu dels Dolors!.

MANIFEST D'AGRAÏMENT DE L'ESCOLA DE BESALÚ

Hola a tothom,
El motiu d'aquest correu és el de manifestar el nostre agraïment per haver-nos ensenyat els vestits dels manaies i dels estaferms. Concretament, volem agrair la dedicació que, any rere any, demostra tenir el senyor Manel Ramon, el qual aconseguix que els nens i nenes d'educació infantil passin una molt bona estona. Aprofitem per fer-vos arribar unes quantes fotos que vam fer aquest dia, per si les voleu veure o publicar al vostre programa.

Salutacions,

Equip Directiu

Institut Escola Salvador Vilarrasa
Besalú

4T CONCURS DE DIBUIX I PINTURA

Primer premi Educació Infantil: **Pau Serra Bauzó.**

Primer premi Cicle Inicial: **Laia Bassols Quintana.**

Primer premi Cicle Mitjà: **Pau Trill Iglesias.**

Primer premi Cicle Superior: **Arnau Fernandez Generó.**

Primer premi Educació Secundària: **Àlex Benejam Villa**

Accèssit Educació Secundària: **Emma Vilagran Leal**

NOTÍCIES DE LA VENERABLE CONGREGACIÓ

■ En data 9 de març es va dur a terme una reunió preparatòria amb els Novicis 2012 i que van professar l'any 2013, per tal d'explicar-los l'acte de Professió i la importància del ser congregant. Els nous congregants van professar en la Cerimònia d'Entrada de Novicis i Professió de Congregants el dia dels Dolors, 22 de març de 2013.

■ L'article de Joan Balateu "El Setè Dolor de Maria i el Sant Sepulcre de Palera" publicat al Programa dels Dolors 2013, també va sortir publicat al Programa de Setmana Santa que edita la Junta de Confraries de Girona.

■ Com ja ve essent tradició, el dijous de Quinari dia 21 de març de 2013, Manel Ramon va visitar la Sagristia del Monestir de Sant Pere de Besalú acompanyat de la mainada de l'escola de Besalú a fi i efecte d'ensenyar-los la vestimenta dels Manaies i Estaferms i així fer-los viure, ja de ben petits, l'esperit dels Dolors que a tots ens engresca i encomana.

■ Durant els dies de Quinari, Dolors i Setmana Santa 2013 es va poder visitar a l'Església de Sant Vicenç l'exposició del 4art Concurs de Dibuix de la Processó de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú, la finalitat del qual és de fer viure els Dolors als més petits del poble. Es van presentar al concurs 353 parti-

cipants, enfront als 323 participants de l'edició anterior.

■ El dia dels Dolors, just abans de la Processó dels Dolors, el Maniple de Manaies i els Estaferms van desfilar pels carrers del poble i van anar a fer una visita a les instal·lacions del CENTRE DE DIA EDAT 3 al barri de Can Ring, on els avis allà residents van estar molt contents i agraïts.

Seguidament, els Manaies i Estaferms van anar a cercar la Prior, que enguany ha estat la Sra. Montserrat del Pozo i de Ferrer, al Prat de Sant Pere, on s'hi trobava moltíssima gent aplegada. Seguidament tot desfilant pels carrers de Besalú, van acabar formats a la Plaça de la Llibertat on es van lliurar els guardons del Concurs de Pintura Infantil. També es va fer un reconeixement a en Manel Juncà i Ramon i a en Martí Guillamet i Gala, del Maniple de Manaies que complien 15 anys de servei a la Congregació.

A continuació la comitiva es va dirigir cap al Monestir de Sant Pere per a començar la Processó. L'any 2013 es van afegir a la solemne celebració el Bisbe Emèrit de Girona, Monsenyor Carles Soler i Perdigó, i l'Honorable Consellera d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, la Sra. Irene Rigau que van acompanyar la comitiva encapçalada pel Corrector, el Secretari i resta de

membres de la Junta de la Congregació, així com l'Alcalde de Besalú i altres autoritats municipals, comarcals i provincials.

Al finalitzar la Processó el Cor d'Apòstols va cantar el Cant de l' Stabat Mater amb acompanyament d'Orquestra. Seguidament, al presbiteri de Sant Pere de Besalú, es va fer entrega d'un present a Narcís Lagares i Corominas del Cor d'Apòstols en reconeixement pels seus quinze anys de participació a la Processó.

Tot just acabar la Processó i a l'Altar Major de Sant Pere, tant el Bisbe Emèrit, com la Consellera del Govern de Catalunya, com la Prior, van signar unes dedicatòries al LLIBRE D'HONOR de la Venerable Congregació.

■ Els vocals de la Junta dels Dolors Jordi Juncà i Neus Ramon, van assistir en representació de la Congregació a la Processó del Divendres Sant de Perpinyà "Processó de la Sanch", on van fer entrega, a la Confraria de Perpinyà i al Bisbe d'Elne i Perpinyà, del Manual del Congregant, el Llibre dels Priors, el CD i el DVD dels Dolors.

■ El dia 28 d'agost (diada de Sant Agustí i 314 aniversari de la fundació de la Congregació) es va oferir una Missa d'Acció de Gràcies i pels Congregants difunts. La Missa es va celebrar a Sant Vicenç.

■ Així mateix, el diumenge dia 15 de setembre (diada dels Dolors Gloriosos), es

va assistir a l' Ofici dels Dolors Gloriosos al Monestir de Sant Pere, on hi va haver una bona assistència de congregants i en presència del Cor Parroquial, que va fer una magnífica actuació oferint als assistents un bon repertori de cançons Marianes i dedicades als Dolors. La Missa es va oferir en memòria de tots els congregants difunts.

■ En reunió de 20 de novembre de 2014 es decideix donar el vistiplau a l'inici de les obres i adequació de la nova Sala Capitular de la Venerable Congregació situada al 3er pis de la Rectoria de Besalú. En aquest sentit, s'ha signat un contracte amb el Bisbat de Girona per regular l'ús i el règim d'arrendament de la Sala Capitular. L'empresa METALQUIMIA de Girona ha fet una donació a la Congregació per a finançar les obres de la Sala Capitular. La Junta en ple agraeix a l'esmentada empresa la seva desinteressada donació per a poder fer realitat aquest important projecte de la Congregació, alhora que li vol expressar el seu reconeixement més significat.

■ La Sra. Montserrat del Pozo ha fet donació a la Venerable Congregació d'un llibre de petit format folrat de pergami amb bon estat de conservació de 375 planes titulat: "CONGREGANTE Y SIERVO PERFECTO DE LA S.S. VIRGEN DE LOS DOLORES", provinent dels Servites de Barcelona. El llibre és de l'any 1774. La Junta en ple agraeix a la Sra. Montserrat del Pozo la seva desinteressada donació que millorarà en gran ma-

nera el fons històric i bibliogràfic de la Congregació.

■ La Venerable Congregació ha rebut un donatiu anònim per valor de 5.300€, de reserva, i per a les necessitats d'una futura o futures Prior (senyora), que no pugui fer front al donatiu que habitualment dóna el Prior per a pagar les despeses de la Festa dels Dolors. La Junta en ple vol agrair al donant anònim la seva desinteressada col·laboració amb la Congregació.

■ L'any 2013 la Junta va decidir no participar en la Loteria de Nadal. En el seu lloc, el diumenge 29 de desembre de 2013, es va fer una Quina Nadalena al Pavelló Esportiu de Besalú que va congregar un nombrós públic i va resultar

en una bona recaptació, produint-se un benefici net per a les necessitats de la Congregació de 1736,84 €

■ L'Agència Tributària ha informat a la Venerable Congregació del seu nou NIF (Número d'Identificació Fiscal). A partir d'ara, a tots els documents que ho requereixin s'hi haurà de fer constar aquest nou NIF. El nou NIF és: R1700165B

■ L'any 2013 s'ha dut a terme el canvi dels focus del Carro de la Mare de Déu... aquesta operació de manteniment ha estat possible gràcies al desinteressat donatiu de Tallers Sanz. La Junta dels Dolors vol agrair, de nou, a Tallers Sanz la seva continuada col·laboració amb la Congregació.

Acte d'entrega de guardons als guanyadors del Concurs de Dibuix 2013

Cerimònia de Professi6 de Congregants 2013

Visita dels Manaies al Centre de Dia EDAT-3

La Prior 2013, la Sra. Montserrat del Pozo i de Ferrer

El Bisbe Emèrit de Girona, Monsenyor Carles Soler i Perdigó, i la Consellera d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, l' Honorable Sra. Irene Rigau, ens van acompanyar a la Processó dels Dolors 2013

El Bisbe Emèrit de Girona, dirigint-se a tots els congregants aplegats al Monestir de Sant Pere de Besalú

Manual del Congregant de 1774 (Venerable Congregació dels Dolors de Barcelona)

La Prior 2013 , amb les autoritats

NOTES IMPORTANTS

- Totes les **persones interessades a entrar de Congregants**, i passar així a formar part d'aquest nostre gran Patrimoni Espiritual que és la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú, ho poden comunicar al secretari de la Congregació (Sr. Josep Lagares i Gamero, telèfon: 972 590965). Requisit indispensable per ésser Congregant: haver fet la Primera Comunió.
- Preguem a **tots els qui desitgin contribuir amb el seu donatiu** al sosteniment de la nostra Congregació, que ho facin ingressant els diners al compte número 2100-8113-56-2100233735, de la Caixa de Pensions, o bé que els lliurin a qualsevol membre de la Junta.
- Les funcions es celebraran a l'església de Sant Vicenç.
- La processó sortirà del Monestir de Sant Pere.
- Demanem que durant tota la processó hi hagi SILENCI.
- Demanem que els fotògrafs no es situïn al mig de la processó. Aquests hauran de portar una acreditació oficial de la VCMDDB.
- A les botigues que venen ciris i al cancell de l'església de Sant Pere, hi haurà a disposició de tothom que vulgui assistir a la processó una papallona per a col·locar el ciri, a fi d'evitar, en la mesura que sigui possible, de tacar de cera els carrers per on passarà la desfilada religiosa.
- El llibre "*Priors dels Dolors*", el DVD "*El dia dels Dolors a Besalú*", el CD "*Sons dels Dolors*", la *RATAFIA 310* i els diferents llibres i articles de la Congregació poden ser adquirits durant tot l'any a l'establiment comercial de la Sra. Marta Serra situat al carrer Major de Besalú.

NOTA MOLT IMPORTANT

- Tots aquells **congregants que els faci il·lusió ser Prior** dels Dolors de Besalú caldria que fessin arribar la seva petició (oral o escrita) al Corrector de la Venerable Congregació, Mn. Martírà Pla, i/o al Secretari de la Venerable Congregació, Sr. Josep Lagares. La llista de peticions es mantindrà en la més estricta confidencialitat.

TAULES DE PUNTUACIÓ

MANIPLE DE MANAIES

En actiu en els anys		1970 2013	2014	Total
1	Batlle i Auguet, Jesús	43	1	44
2	Lagares i Roset, Jordi	37	1	38
3	Torres i Sánchez, Àlex	35	1	36
4	Lagares i Gamero, Narcís	34	1	35
5	Casellas i Jou, Joaquim	31	1	32
6	Guillamet i Comamala, Martí	30	1	31
7	Reixach i Estaño, Carles	29	1	30
8	Sucarrats i Portella, Miquel	29	1	30
9	Juncà i Parés, Lluís	27	1	28
10	Carreró i Busquets, Joaquim	27	1	28
11	Luengo i López, Antonio	27	1	28
12	Serra i Regalat, Ricard	25	1	26
13	Batlle i Pont, Estefania	21	1	22
14	Güell i Sánchez, Jacint	20	1	21
15	Grau i Castañer, Joaquim	20	1	21
16	Ferrés i Costa, Joan	20	1	21
17	Genebat i Ribera, Joan	19	1	20
18	Pont i Colom, Jaume	19	1	20
19	Juncà i Ramon, Manel	15	1	16
20	Guillamet i Gala, Martí	15	1	16
21	Vidal i Peracaula, Albert	14	1	15
22	Farcy i Bermejo, Jordi	14	1	15
23	Ginestera i Sarola, Jordi	13	1	14
24	Jarillo i Bonet, Isaac	12	1	13
25	Batlle i Pont, Clàudia	11	1	12
26	Reig i Saubí, Francesc	11	1	12
27	Lagares i Palacios, Marc	11	1	12
28	Pla i Planas, Albert	10	1	11
29	Trayter i Puig, Albert	9	1	10
30	Torres i Pleite, Cristina	9	1	10
31	Sucarrats Masgrau, Roger	9	1	10
32	Carreró Coromines, Roger	9	1	10
33	Torres i Pleite, Àlex	8	1	9
34	Trayter i Puig, Lluís	8	1	9
35	Parés i Figueras, Bernat	7	1	8
36	Quintana i Vilá, Quim	7	1	8
37	Tenas i Mañas, Genís	7	1	8
38	Cortada i Canals, Marc	7	1	8
39	Falgueras i Pla, Sasha	7	1	8
40	Mas i Hormigo, German	6	1	7
41	Duran i Abulf, Ferran	6	1	7
42	Pujol i Serra, Josep	5	1	6
43	Guardiola i Ros, Adrià	5	1	6
44	Garcia i Bassols, Pau	5	1	6

45	Torrent i Serra, Roger	5	1	6
46	Parés i Figueras, Guillem	4	1	5
47	Galceran i Surina, Roger	4	1	5
48	Soy i Ferrés, Marc	4	1	5
49	Lagares i Palacios, Adrià	4	1	5
50	Lagares i Mir, Jordi	3	1	4
51	Trill i Iglesias, Pau	3	1	4
52	Carreró i Coromines, Marc	3	1	4
53	Balateu i Riembau, Guifré	2	1	3
54	Frigola i Camps, Genís	2	1	3
55	Fornàs, Joanmi	2	1	3
56	Serra i Figa, Gerard	1	1	2
57	Estela i Jordà, Martí	1	1	2
58	Juanola i Sánchez, Albert	1	1	2
59	Araceli i López, Maria	0	1	1
60	Pérez i Descamps, Albert	0	1	1
61	Xifre i Sala, Júlia	0	1	1

MANAIES A LA RESERVA

	Total anys en actiu	
1	Ramon i Sánchez, Manel	32
2	Carreró i Busquets, Pere	32
3	Guardiola i Pijaume, Enric	30
4	Vilagran i Viñas, Miquel	29
5	Sánchez i Banal, Pere	29
6	Sala i Brunsó, Xavier	28
7	Lagares i Gamero, Josep	25
8	Balateu i Gelada, Joan	23
9	Sala i Brunsó, Jordi	22
10	Bosch i Juanola, Vicenç	22
11	Balateu i Sarola, Jordi	20
12	Falgarona i Bertran, Jordi	20
13	Rost i Felip, Enric	20
14	Teixidor i Peracaula, Jordi	19
15	Estela i Roura, Joan	17
16	Juncà i Ramon, Regina	16
17	València i Buixeda, David	16
18	Mas i Serra, Francesc	15
19	Fàbrega i Ramon, Arnau	12
20	Gironell i Gamero, Martí	10
21	Armillas i Guardiola, Nacho	9
22	Comas i Tubert, Joan	6
23	Puigdemont i Balés, Isaac	6
24	Fàbrega i Ramon, Marina	3

COS D'ESTAFERMS

En actiu en els anys		1970 2013	2014	Total
1	Joan Cabratosa i Pla	35	1	36
2	Àngel Sánchez i Herreros	30	1	31
3	Francesc Ferrés i Vergés	26	1	27
4	Jordi Boix i Juanola	24	1	25
5	Jordi Pujolar i Senpau	24	1	25
6	Pere Ventura i Mas	22	1	23
7	Josep M. Lagares i Roset	21	1	22
8	Xavi Lagares i Puig	20	1	21
9	Jordi Hurtós i Rovira	19	1	20
10	Gerard Portas i Balateu	19	1	20
11	Jordi Vaquero i Garrido	17	1	18
12	Emili Carrasco i Sánchez	16	1	17
13	Joan Frigola i Torrent	14	1	15
14	Maria Solavera i Pons	11	1	12
15	Marc Vaquero i Garrido	11	1	12
16	Eloi Masoliver i Soler	10	1	11
17	David Buch i Perez	9	1	10
18	Jonatan Porras i Córdoba	9	1	10
19	Jesús Banal i Navarro	9	1	10
20	Jordi Solà i Codony	8	1	9
21	Francesc Solavera i Pons	8	1	9
22	Cora Masmitjà i Roura	8	1	9
23	Lluís Busquets i Ferrés	7	1	8
24	Jessica Mazziot i Corominas	7	1	8
25	Maria Vázquez i Vives	7	1	8
26	Júlia Masmitjà i Roura	7	1	8
27	África Félez i Barragán	6	1	7
28	Lluís Rubirola i Juncà	6	1	7
29	Joan Molas i Teixidor	6	1	7
30	Adrià Vázquez i Vives	5	1	6
31	Ingrid Carreró i Plana	4	1	5
32	Dani Molas i Teixidor	4	1	5
33	Maria Trunyò Torcal	2	1	3
34	Lluc Jofre i Pena	2	1	3
35	Oriol Ortega i Torres	2	1	3
36	Joan Farrés i Barragan	1	1	2
37	Adrià Pons i Hurtós	1	1	2
38	Joana Cabratosa i Pons	1	1	2
39	Laia Mas i Moya	1	1	2
40	David Brunzel i Casals	28	0	28
41	Pol Trunyó i Torcal	6	0	6
42	Pau Pagès i Casanoves	2	0	2
43	Mireia Dòsil i Bonmatí	21	0	21
44	Teresa Argelés i Pairó	21	0	21
45	Lluís Torrent i Bach	19	0	19
46	Clara Trill i Iglesias	0	0	0

AMICS PROTECTORS DE LA CONGREGACIÓ

La Junta de la Congregació voldria donar, de nou, les gràcies a totes aquelles persones que ja s'han compromès a donar suport i ajut a la Venerable Congregació dels Dolors de Besalú en la modalitat d'Amics Protectors, així com a totes aquelles persones devotes de la Mare de Déu dels Dolors, congregants o no, que han col·laborat i continuen col·laborant, any rere any, d'una o altra manera, amb la Congregació.

La Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors és un Terç Orde (orde de seglars) de l'Orde dels Servents de Maria (<http://servidimaria.net>) amb un compromís que va molt més enllà de la tasca d'organitzar cada any el Quinari i la Festivitat dels Dolors. La Venerable Congregació té un compromís ferm envers la comunitat de fidels que representa, tot impulsant les tasques espiritual, d'oració i d'apostolat pròpies de l'Orde dels Servents de Maria; el suport a la Parròquia; la tasca social envers els més desvalguts i la tasca cultural per tal de donar a conèixer

i preservar el patrimoni històric de la Venerable Congregació.

La consecució de tots aquests compromisos no és una tasca fàcil ja que per a dur-los a terme es necessiten tot tipus de recursos (personals, intel·lectuals, econòmics, en espècies, etc...). Part d'aquests recursos tan necessaris, els fan possibles els Amics Protectors de la Venerable Congregació, que són totes aquelles persones devotes de la Mare de Déu dels Dolors, congregants o no, que es comprometen a fer periòdicament (una vegada a l'any), i de forma sostinguda en el temps, un donatiu de 15 € a la Congregació.

Les aportacions fetes per tots ells, i molt especialment ara en temps de crisi, asseguruen la preservació de la nostra Festivitat, i permeten l'entrada de recursos addicionals que són un element clau i un suport indispensable perquè la Venerable Congregació pugui seguir duent a terme la seva important Missió.

NOTA IMPORTANT

Totes aquelles persones que vulguin col·laborar amb la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú com a Amic Protector poden omplir el full encartat en aquest programa i entregar-lo a al Tresorer de la Congregació Sr. Martí Guillaumet i Comamala, o bé a qualsevol altre membre de la Junta.

Adam i Arboix, Delfina	Cortada i Canals, Marc	Gomez i Barri, Josep
Alguerri i Teixidor, Lluís	Coves i Boix, Ferran	Grau i Castanyer, Joaquim
Argeles i Pairó, Teresa	Cuevas i Costeja, Llorenç	Grèbol i Roura, Joan
Armillas i Guardiola, Nacho	Damont i Serra, Maria	Guardiola i Pijaume, Enric
Auguet i Verges, Lluïsa	De Puig i Maurice, Abel-Narcís	Guardiola i Pijaume, M ^o Dolors
Balateu i Fauró, Joan	De Solà - Morales i Dou, Faustina	Guardiola i Ros, Adrià
Balateu i Gelada, Joan	De Solà - Morales i Dou, Joaquim	Guardiola i Ros, Maria
Balateu i Rieimbau, Guifré	Dòsil i Bonmatí, Mireia	Guardiola i Vallmajor, Teresa
Balateu i Rieimbau, Jana	Duran i Abulí, Ferran	Güell i Joan, Josep
Balateu i Sarola, Jordi	Estarriola i Soler, Josep	Güell i Sánchez, Jacint
Banal i Navarro, Jesús	Estela i Jordà, Laura	Guillamet i Comamala, Martí
Bartoli i Juanola, Irene	Estela i Jordà, Martí	Guillamet i Gala, Martí
Batlle i Auguet, Jesús	Estela i Roura, Joan	Guitart i Palacios, Xavier
Batlle i Pont, Clàudia	Fàbrega i Ramon, Marina	Gussinyer i Cuevas, Adrià
Batlle i Pont, Estefania	Fàbrega i Ramon, Arnau	Heras i Herraiz, Ignaci
Boix i Juanola, Jordi	Falgarona i Bertran, Jordi	Hurtós i Costa, Antoni
Bonet i Gussinyer, Dolors	Falgueras i Pla, Sasha	Hurtós i Rovira, Jordi
Bosch i Juanola, Vicens	Farcy i Bermejo, Jordi	Jarillo i Bonet, Isaac
Bosch i Ros, Eloi	Fernandez i Brugués, Manel	Jofre i Roca, Carme
Brugué i Canal, Francesc	Ferrando i Ferrando, Xavier	Jordà i Ayats, Montse
Brunzel i Casas, àngel	Ferrés i Barragan, Joan	Jordà i Mas, Anna
Brunzel i Casas, David	Ferrés i Costa, Joan	Jordà i Segura, Jordi
Brunzel i Jordà, Mireia	Ferrés i Verges, Francesc	José i González, Felipa
Buch i Castañer, Miquel	Font i Falgàs, Francesc	Jou i Ventura, Josep Francesc
Cabratosa i Pla, Joan	Font i Falgàs, Marc	Juanola i Argente, Imma
Cabratosa i Pons, Joana	Font i Falgàs, Paula	Juanola i Guardiola, Eric
Cabratosa i Pons, Miquel	Fornàs i Garcia, Joanmi	Juanola i Guardiola, Nil
Campà i Fortich, Anna Maria	Freixa i Darne, M ^a Àngels	Juanola i Junca, Vicens
Capdevila i Bassols, Carmina	Frigola i Buixeda, Cèlia	Juanola i Quintana, Albert
Caritg i Mont, Miquel	Frigola i Torrent, Joan	Juanola i Sánchez, Albert
Carrasco i Sánchez, Emili	Frigola i Torrent, Núria	Juncà i Gratacós, Ramon
Carrasco i Sánchez, Joan	Galceran i Surina, Roger	Juncà i Parés, Jordi
Carreró i Busquets, Joaquim	Gamero i Fauró, Anna M ^a	Juncà i Parés, Lluís
Carreró i Busquets, Pere	Gamero i Fauró, Josep	Juncà i Ramon, Manel
Carreró i Corominas, Marc	Garcia i Arbós, Salvador	Juncà i Ramon, Regina
Carreró i Corominas, Roger	Garcia i Bassols, Pau	Juncà i Terrades, Lluís
Casellas i Jou, Quim	Genebat i Ribera, Joan	Lagares i Corominas, Narcís
Castillo i Tarrés, Eric	Ginestera i Cargol, Pere	Lagares i Gamero, Josep
Castillo i Tarrés, Oriol	Ginestera i Sarola, Jordi	Lagares i Gamero, Narcís
Comas i Tubert, Joan	Gironell i Compte, Alexandre	Lagares i Mir, Jordi
Corominas i Caritg, Miquel	Gironell i Gamero, Martí	Lagares i Mir, Maria

Lagares i Palacios, Adrià
 Lagares i Palacios, Marc
 Lagares i Puig, Xevi
 Lagares i Roset, Jordi
 Lagares i Roset, Josep M^a
 Luengo i Cervera, Pau
 Luengo i López, Antonio
 Mas i Casadevall, Elisa
 Mas i Hormigo, Germán
 Mas i Serra, Francesc
 Masllorens i Serrat, Mª Eugènia
 Masó i Hervas, Joan
 Masoliver i Soler, Eloi
 Massanet i Iglesias, Lara
 Massanet i Iglesias, Sergi
 Mir i Porcell, Marta
 Moncanut i Frigola, Joaquim
 Monell i Prujà, Maria
 Navarro i Navarro, Dolors
 Oliveras i Prujà, Sara
 Oliveras i Surroca, Narcis
 Oliveras i Torres, Sabina
 Oller i Realp, Antoni
 Pairó i Moradell, Núria
 Palacios i Gordillo, Rosa M^a
 Parés i Figueres, Bernat
 Parés i Figueres, Guillem
 Pastoret i Casellas, Manel
 Pastoret i Iglesias, Joan
 Pigem i Tarradas, Mª Teresa
 Pla i Planas, Albert
 Pleite i Titos, Guadalupe
 Pont i Buixeda, Fina
 Pont i Colom, Jaume
 Porras i Còrdova, Jonathan
 Portas i Arbusà, Montse
 Portas i Balateu, Gerard
 Portas i Brunsó, Carme
 Portas i Brunsó, Lola
 Prat i Pujeu, Maria
 Prujà i Bach, Joaquina

Prujà i Masmítja, Benita
 Prujà i Privat, Margarita
 Puigdemont i Balés, Isaac
 Pujol i Serra, Josep
 Pujolar i Senpau, Jordi
 Quera i Hurtós, Pere
 Quintana i Gratacós, Mª Teresa
 Quintana i Vilà, Joaquim
 Ramon i Sánchez, Manel
 Regalat i Arroyo, Miquel
 Reig i Corominas, Felisa
 Reig i Saubí, Francesc
 Reixach i Estaño, Carles
 Reixach i Estaño, Nora
 Ricart i Casadell, Maria
 Roca i Garcia, Xavier
 Roldán i Rojas, Pere
 Ros i Pararols, Joan
 Ros i Pararols, Rosa
 Roset i Balateu, Jordi
 Roset i Pagès, Dolors
 Rost i Felip, Enric
 Roura i Demiquels, Carmelita
 Roura i Juan, Jaume
 Rovira i Pruja, Mª Rosa
 Rubert i Fauró, Lluís
 Rubio i Roca, Carmen
 Rubirola i Juncà, Lluís
 Sala i Brunsó, Francesc Xavier
 Sala i Brunsó, Jordi
 Sala i Planas, Rosa
 Sala i Tubert, Lluïsa
 Sánchez i Banal, Maria
 Sánchez i Banal, Pere
 Sánchez i Herrero, Angel
 Sarola i Costa, Joan
 Serra i Falgarona, Irene
 Serra i Figa, Gemma
 Serra i Figa, Gerard
 Serra i Regalat, Ricard
 Serrat i Fauró, Pilar

Serrat i Pumarola, Antoni
 Solà i Calmo, Joaquim
 Solà i Codony, Jordi
 Solavera i Pons, Francesc
 Solavera i Pons, Maria
 Soler i Puig, Eulàlia
 Soy i Ferrer, Marc
 Sucarrats i Masgrau, Roger
 Sucarrats i Portella, Miquel
 Tarrés i Guardiola, Jaume
 Tarrés i Pruja, Carme
 Tarrés i Pruja, Dolors
 Teixidor i Peracaula, Jordi
 Tenas i Mañas, Genís
 Torcal i Escruela, Meritxell
 Torrent i Bach, Lluís
 Torrent i Serra, Paula
 Torrent i Serra, Roger
 Torres i González, Josep M^a
 Torres i Pleite, Alexandre
 Torres i Pleite, Cristina
 Torres i Sánchez, Alexandre
 Trayter i Puig, Albert
 Trayter i Puig, Lluís
 Trill i Iglesias, Clara
 Trill i Iglesias, Pau
 Truñó i Lagares, Xavier
 Truñó i Torcal, Maria
 Truñó i Torcal, Pol
 Valencia i Buixeda, David
 Vaquero i Garrido, Marc
 Ventura i Mas, Pere
 Ventura i Teixidor, Francesc
 Vergés i Cruz, Natàlia
 Vidal i Peracaula, Albert
 Vila i Cornellà, Imma
 Vila i Cornellà, Marta

ESTAT DE COMPTES

PAGAMENTS	
Fra. Cascos i Munyequeres	445,80
Fra. Concurs Dibuix	50,00
Fra. Concurs Dibuix	60,00
Fra. Concurs Dibuix	100,00
Fra. Concurs Dibuix	10,00
Fra. 6TEMS	48,40
Fra. 6TEMS-Quota Anual	617,97
Gastos Remesa	119,26
Factura Orquestra-Director	2.500,00
Repartiment Programes	100,00
Compra Trompeta	225,00
Compra Corones	167,00
Segells enviament Programes	300,00
Fra. Impremta Aubert	2.653,53
Fra. Arranjar Carro Verge	331,10
Fra. Fleca El Reconet	106,49
Fra. Can Quei	432,00
Fra. Fonda Siques	159,50
Fra. Fleca Descamps	270,00
Fra. Fleca Descamps	81,00
Fra. Patisserie Surroca	660,00
Fra. Marta Serra	180,00
Fra. Supermercat J. Vidal	171,00
Fra. Jardineres Carro	400,00
Fra. Flors	296,50
Fra. Neteja Església	104,00
Fra. Flors	38,00
Fra. GNA	16,92
Fra. Estolas	367,00
Permís d'Obres	55,51
Garantia Gestió Residus	155,00
Cartons i Cistells Quina	67,00
Fra. Impremta Mateu	103,60
Comissions Bancàries	114,16

COBRAMENTS	
SALDO ANTERIOR	2.263,73
Aportació Ajuntament	50,00
Aportacio Metalquimia	50,00
Loteria	550,00
Aportació Algiss	50,00
Aportació German Perruquers	50,00
Aport.Gestoria Bassols	50,00
Aport. Família Mateu Ros	50,00
Aport. Carnisseria Roura	50,00
Aport. Casa Zafont	50,00
Família Gratacos-Ortiz	50,00
Plana Hurtos Engeniers	50,00
Falgarona, S.L.	50,00
Serfri 2002, S.L.	50,00
Bon Area	50,00
Imma Gayola Assosament	50,00
Cons. Guardiola, S.L.	50,00
Cros Const. Mecàniques	50,00
Milar-Josep Estarriola	50,00
Família Font	50,00
J. Juanola, S.L.	50,00
Mas Ventura, S.L.	50,00
Mobles i Dec. Iglesias	50,00
Renault - Rafel Sola	50,00
Const. Baldiri Pujadas,SL	50,00
Viçenc Riu i Teixidor	50,00
Taller Besalú Motor	50,00
Tallers L. Sanz, S.A.	50,00
Instal·lacions X. Portas	50,00
Agro Bosch	50,00
Supermercat J. Vidal	50,00
Bar-Rest. Curia Reial	50,00
S. Vilarrasa, S.A.	50,00
Mecanitzats J. Ventura,SL	50,00

Estació Servei Serinya	50,00
Tallers Mecanitzats Llam	50,00
Juanola Transports	50,00
Auro Electric Besalú	50,00
Carroceries Esmi, S.L.	50,00
Joan Trulls, S.L.	50,00
Quintana Prat, SL	50,00
Tallers Plana-Ferrés	50,00
Donatiu una Devota	20,00
Donatiu Solà-Morales	200,00
Donatiu Joan Grebol	50,00
Donatiu DS	50,00
Donatiu J.Mascaro Gispert	50,00
Donatiu Lluís Jorba	50,00
Donatiu T.O.	50,00
Donatiu Maria LL.Oliveras	10,00
Donatiu Anna Maria Campà	50,00
Aportació El Rebost	25,00
Donatiu un Devot	10,00
Donatiu Família Devota	100,00
Donatiu Família Devota	225,00
Donatiu Família Devota	167,00
Donatiu Família Devota	300,00

Donatiu J. Burgas	30,00
Donatiu Aspirant Congregant	10,00
Aportació Fleca Descamps	50,00
Aportació Can Quei	50,00
Aportació Past. Surroca	50,00
Donatiu Devotes per Flors	300,00
Donatiu una Devota	20,00
Donatiu Congregants	80,00
Donatiu Devota per Flors	40,00
Donatiu Monserrat del Pozo	5.381,61
Donatiu Juana Llansa	50,00
Donatiu Maria Sanchez	20,00
Aportació La Caixa	50,00
Aportació BBVA	50,00
Aportació Rost Tecnologia	50,00
Aportació Banco Santander	50,00
Donatiu TPC	30,00
Quina	1.736,92
Donatiu-SMI Flors Verge	100,00
Donatiu P.F.	50,00
Donatiu Núria Vilanova	30,00
Amics Protectors	3.496,87

Total Cobraments
17.896,13 €

Total Pagaments
11.505,74 €

SALDO ACTUAL
6.390,39 €

DONATIU DE RESERVA PER A FUTURES PRIORES

5.300 €

RELACIÓ DE COL·LABORADORS

COL·LABORADORS QUE HAN FET POSSIBLE AQUEST PROGRAMA

Ajuntament de Besalú	Construccions Guardiola, S.L.	Tallers L. Sanz, S.A.
Gestoria Bassols	Tallers Plana-Ferrés	Instal·lacions X. Portas
Metalquímia, S.A.	El Rebost del Comtat de Besalú	Agro Bosch
Banco Bilbao Vizcaya	Algiss (Grupo Uralita)	Supermercat J. Vidal
Ca l'Arbussà - (Bon Area)	Milar - Josep Estarriola	Bar-Restaurant Cúria Reial
Família Mateu Ros	Família Font	Restaurant La Moixina
Bar-Restaurant Can Quei	J. Juanola, S.L.	Restaurant Santuari M.D. del Mont
Joan Trulls, S.L.	Mas Ventura, S.L.	Taller Besalú Motor
Mobles i Decoració Iglesias	Mecanitzats J. Ventura, S.L.	Casa Zafont
Patisseria Surroca	German Perruquers "Banyoles"	Família Gratacós-Ortiz
Renault - Rafel Solà	Estació Servei Serinyà	Plana-Hurtós "Enginyers, SLP"
Falgarona, S.L.	Tallers Mecanitzats Llam, S.L.	Vicenç Riu i Teixidor
Juanola Transports	Serfri 2002, S.L.	Fleca Descamps
Auto Electric Besalú, S.L.	S. Vilarrasa, S.A.	Quintana Prat, S.L.
Carrocerías Esmi, S.L.	Construccions Baldiri Pujadas, S.L.	
Imma Gayolà "Assessorament d'Empreses"		

ALTRES COL·LABORADORS

Ajuntament de Besalú	Fonda Siqués	Marta Serra (Estanc Besalú)
Família De Solà-Morales	Valèria "Moda"	Tallers L.Sanz, S.A.
Metalquímia, S.A.		